

การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดปริวาส ระหว่างการใช้รูปแบบการสอน
ทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ

คันธารัตน์ ธรรมธร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**A COMPARISON OF THE DRUM BEATING SKILLS OF THE
STUDENT IN GRADE 5 WATPARIWAT SCHOOL BETWEEN
THE DAVIES PRACTICAL SKILLS TEACHING METHOD
AND THE REGULAR TEACHING METHOD**

KHANTHARAT THAMMATORN

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Educational Program in Curriculum and Instruction**

Academic Year 2014

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดปริวาสระหว่งการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของคีวีส์
กับการสอนปกติ

ชื่อผู้วิจัย กัณฑ์รัตน์ ธรรมธร

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์

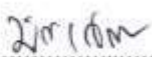
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ระหว่างการใช้ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ
ชื่อผู้วิจัย	กันธรัตน์ ธรรมธร
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ทวิศักดิ์ จงประดับเกียรติ
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับส่งเสริมทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติและ 2) แบบทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส มีทักษะปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสสูงกว่าทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวโดยการสอนแบบปกติ

คำสำคัญ : ทักษะการตีกลองยาว รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

Title	A Comparison of the Drum Beating Skills of the Students in Grade 5 Watpariwas School between the Davies' Practical Skills Teaching Method and the Regular Teaching Method.
Author	Khantharat Thammatorn
Program	Curriculum and Instruction
Major Advisor	Associate Professor Dr. Bungorn Serirut
Co-Advisor	Mr.Thaweesak Jongpradabgiat
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the drum beating skills of the students in grade 5 by comparing the Davies' practical skills teaching method with the regular teaching method. The population under study comprised 30 students from grade 5/1 and 30 students from 5/2 of Watpariwas School in 2555 academic year. The research instruments were 1) Lesson plans to enhance drum beating skills for the grade 5 students using the Davies' practical skills teaching method. 2) Tests to assess the students' drum beating skills between the group taught by the Davies' practical skills teaching method and the one taught by the regular teaching method. The data were analyzed by using mean, standard deviation and t-test.

The result of this research revealed that the students in grade 5 Watpariwas School taught by the Davies' practical skills teaching method statistical significantly outperformed those taught by the regular teaching method at the .01 level.

Keywords: Drum Beating Skills, Davies' Practical Skills Teaching Method

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร. บังอร เสรีรัตน์ และอาจารย์ที่ศักดิ์ จงประดับเกียรติ ที่เมตตาตลอดเวลากรุณา
ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการ
ดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้
คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ เพื่อนำมาเติมเต็มวิทยานิพนธ์นี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และช่วยเหลือแนะนำในขณะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่คุณพ่อ
คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จ

กันฑารัตน์ ธรรมธร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทักษะการตีกลองยาว.....	8
ทักษะปฏิบัติ.....	14
การวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติ.....	21
รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	43
สรุปผลการวิจัย.....	43
อภิปรายผล.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	46
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	52
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	54
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	59
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
ภาคผนวก จ สำเนาประกาศนียบัตร.....	143
ภาคผนวก ฉ แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	145
ประวัติผู้วิจัย.....	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส.....	40
2	ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	42

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราชมาช้านาน มีศิลปวัฒนธรรมแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จนเป็นที่ชื่นชมของนานาชาติที่ได้พบเห็นความงดงามในศิลปวัฒนธรรมไทย แม้ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังได้รับอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรมจากต่างชาติอันหลากหลายที่กำลังหลั่งไหลเข้ามามีบทบาทในสังคมไทย แต่สิ่งหนึ่งที่คนไทยยังสามารถอนุรักษ์และสืบทอดได้จนถึงทุกวันนี้ก็คือ นาฏศิลป์และดนตรีไทย อันเป็นศิลปะประจำชาติที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์และให้การสนับสนุน (สุมิตร เทพวงษ์, 2548, น.1)

ดนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมประจำชาติไทยอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่า ชนชาติไทยมีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยโบราณ ดนตรีไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาที่มีประวัติและพัฒนาการมาเป็นระยะเวลายาวนานของบรรพบุรุษไทย การดนตรีไทย มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยทุกชนชั้น พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทรงให้ความสำคัญกับดนตรีไทยเป็นอย่างยิ่งและในอดีตดนตรีไทยมีบทบาทสำคัญมากต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย เห็นได้จากการประกอบพิธีกรรมของคนไทยจะมีดนตรีไทยประกอบพิธีกรรมต่างๆ เสมอ ดังนั้นผู้ที่จะเรียนดนตรีในสมัยก่อน จึงต้องไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์เพื่อฝึกฝนวิชาดนตรีตามบ้านครูดนตรีเป็นส่วนใหญ่ การเรียนดนตรีในสมัยอดีตจะเหมือนกับการไปเรียนวิชาความรู้แขนงอื่นๆ เช่นกัน คือ ต้องไปกินอยู่ในบ้านครูและรับใช้ครูเสมือนกับการขอแลกวิชาความรู้ ฝีมือทักษะทางด้านดนตรีที่จะได้รับจากครูดนตรีแล้ว ครูดนตรีจึงจะถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ (พูนพิศ อมาตยกุล, 2534, น.22-23)

การสอนดนตรี เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน ชื่นชมและเห็นความสำคัญของการเรียนดนตรี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออก ทั้งด้านการร้องเพลง การเคาะจังหวะ การเคลื่อนไหวร่างกายในลีลาจังหวะต่างๆ (พัฒนาพงศ์ บรรณการ, 2552, น.2) การสอนดนตรี เป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของมนุษย์เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองออกมาในรูปของเสียงประกอบจังหวะท่าทางที่เลียนแบบจากธรรมชาติและมีการพัฒนาการมาเป็นการแสดงจนกลายเป็นการแสดงจนกลายเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงเอกลักษณ์ประจำชาติ กิจกรรมดนตรีมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จัก ชม ฟังและแสดงออกอย่างมีความสุข สนุกสนาน การจัด

กิจกรรมแต่ละครั้งต้องครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย ในการวัด ประเมินคนตรีต้องวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวด้วยเช่นกัน การสอน คนตรี ถึงแม้จะส่งเสริมด้านการพัฒนาแต่ความรู้และทักษะก็ยังคงมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน เพราะคนตรีต้องอาศัยทักษะพื้นฐาน เพื่อแสดงออกในทางที่ถูกต้องจึงควรต้องใช้ทักษะการปฏิบัติ มากที่สุด (กรมวิชาการ, 2544, น.4)

การสอนทักษะปฏิบัติเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะจาก สถานการณ์เดิมที่พบในกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันในการเรียน การ ประกอบอาชีพหรือในชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองได้โดย คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น การศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ทั้งด้านความรู้ความ เข้าใจ ด้านความชำนาญหรือทักษะปฏิบัติและด้านทัศนคติและค่านิยมให้ไปในทิศทางที่ทำให้ บุคคลเจริญอย่างเต็มที่เพื่อให้มีคุณค่าต่อสังคม กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่จะทำให้เกิดผล การเรียนรู้นั้น ต้องคำนึงถึงหลักสูตรการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอก สถานศึกษา สื่อการเรียนรู้และการประเมินผลโดยปัจจัยที่สำคัญคือ กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ จะทำให้องค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนการสอนประสานสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ (Gagne, 1984 อ้างถึงใน นงนุช พรหมมาเข้, 2554, น.3)

ทิสนา แคมมณี (2551, น.39-40) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตาม แนวคิดของเดวิสเป็นการสอนทักษะการปฏิบัติ ซึ่งส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของรูปแบบนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียน ได้เห็นทักษะหรือการ กระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะ หรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือ เร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อ ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็น ทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆและสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะ ย่อย โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากคิดขัดผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปและให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน ขั้นที่ 4 ขั้นใช้เทคนิควิธีการ เมื่อ ผู้เรียนปฏิบัติแล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้น ได้ดีขึ้น ขั้นที่ 5

ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

กลองยาว เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งของไทย ได้แบบอย่างมาจากพม่า ในสมัยกรุงธนบุรี หรือต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยที่ไทยกับพม่ากำลังทำสงครามกัน เวลาพักรบ พวกทหารพม่าก็เล่น “กลองยาว” กันสนุกสนาน พวกชาวไทยได้เห็นก็จำแบบอย่างมาเล่นบ้าง กลองยาวของพม่าแบบนี้ มีชาวพม่าพวกหนึ่งนำเข้ามาเล่นในงานที่มีกระบวนแห่ เช่น บวชนาค ทอดกฐิน เป็นต้นและนิยมเล่นกันเป็นที่รื่นเริง สนุกสนานในเทศกาลสงกรานต์และเล่นกันแพร่หลายไปแทบทุกหัวบ้านหัวเมือง วงหนึ่งๆ จะใช้กลองยาวหลายลูกก็ได้ เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงร่วม มี ฉิ่ง ฉาบเล็ก กรับ โหม่ง เรียกการเล่นชนิดนี้ว่า “เถิดเทิง” หรือ “เทิงกลองยาว” ที่เรียกเช่นนี้เข้าใจว่าเรียกตามเสียงกลองที่ตี และตามรูปลักษณะกลองยาว (ต้นรัก, 2555, ออนไลน์)

โรงเรียนวัดปริวาส มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ได้นำกลองยาวมาเป็นส่วนหนึ่งของวิชาดนตรี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะทางดนตรีไทยให้คงอยู่ถึงคนรุ่นหลังและนักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง “การตีกลองยาว” ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ปัญหาที่พบในการสอนกลองยาวก็คือ ผู้เรียน ไม่มีทักษะการตีกลองยาวที่ถูกต้องทำให้การสอนกลองยาวไม่ได้ผลเท่าที่ควร อาจมีสาเหตุมาจากครูผู้สอนใช้รูปแบบการสอนแบบเดิมๆ คือ ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายแล้วให้นักเรียนดูครูสาธิตการตีกลองยาวแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม ไม่มีการเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ ไปสู่ทักษะใหญ่ จึงส่งผลต่อการตีกลองยาวของนักเรียน ซึ่งในการสอนตีกลองยาวครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะปฏิบัติและเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพการเรียน การสอนการตีกลองยาว ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีไทยที่นิยมนำมาเล่นในงานเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ โดยชาวบ้านมักนำมาใช้ในขบวนแห่ เช่น แห่เทียนจำนำพรรษา แห่นาค แห่กฐินและแห่ผ้าป่า ฯลฯ นับว่าเป็นศิลปะที่ควรอนุรักษ์ไว้ ในการสอนตีกลองยาวจะต้องประกอบไปด้วยทักษะย่อยจำนวนมากหลายขั้นตอนที่ต้องนำมาเชื่อมโยงให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักเรียน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies Instruction Model) เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนกลองยาว ที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีนำทักษะย่อยมาเชื่อมโยง

ขั้นตอนการตีกลองยาว ตามกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบของเดวิส ที่ประกอบไปด้วย ขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นแรก ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ การสอน โดยครูนำการสาธิตทักษะย่อยเป็นลำดับ ขั้นตอน เพื่อนักเรียนเห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมด

ขั้นที่สอง ขั้นสาธิตและให้นักเรียนแตกทักษะย่อย ครูผู้สอนแตกทักษะย่อยๆ ให้นักเรียน สังเกตทีละขั้น

ขั้นที่สาม ลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยไม่มีครูสาธิต

ขั้นที่สี่ ขั้นใช้เทคนิควิธีการ ครูผู้สอนแนะนำเทคนิควิธีการตีกลองยาวที่ช่วยให้นักเรียน เข้าใจการตีกลองยาวได้โดยง่ายขึ้น

ขั้นที่ห้า เป็นขั้นสุดท้าย เป็นทักษะที่นักเรียนฝึกทักษะหลายๆ ครั้งต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้น จนจบด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบสอนวิชาดนตรีไทย จากผลการสอนที่ผ่านมาพบว่า การจัดการเรียนการสอนการตีกลองยาวให้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ซึ่งนักเรียนยังขาดทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวที่ถูกต้อง จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สูงกว่าการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง รวม 60 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปริวาส จำนวน 2 ห้อง ผู้วิจัยจึงได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม

3. ระยะเวลาของการวิจัย

ระยะเวลาของการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 13 คาบ ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2556

4. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว 2 แบบ คือ

1) รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของเดวิส

2) การสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม คือ ทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ผลการศึกษาโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส
2. นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการตีกลองยาว มีความสามารถในการตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง
3. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้สนใจในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติในวิชาอื่นๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการสอนโดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิส หมายถึง แบบแผนทางการสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติที่มีหลักการสำคัญคือ ใช้กระบวนการปฏิบัติ มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการ และขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีสอนทั่วไปที่ผู้สอนนำมาใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติการติกลงยาว มีขั้นตอนการสอน คือ ขั้นการบรรยาย ขั้นสาธิตและขั้นการปฏิบัติ

ขั้นการบรรยาย เป็นขั้นที่ครูผู้สอนให้เนื้อหาสาระ โดยใช้วิธีการบรรยาย

ขั้นสาธิต เป็นขั้นที่ครูผู้สอนสาธิตการติกลงยาวตามเสียงต่างๆ ให้นักเรียนดู

ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามใบงาน

ทักษะปฏิบัติการติกลงยาว หมายถึง ความสามารถในการติกลงยาว ซึ่งพิจารณาจากการตีคนเดียวและการรวมวง โดยในการติกลงยาวคนเดียวจะพิจารณา ท่าทางการตี จังหวะ ทำนองและความไพเราะ ในการรวมวงจะดูความพร้อมเพียงในการติกลงยาว

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555

กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการติกลงยาวด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาสระหว่างการใช้รูปแบบการสอนเควีส์กับการสอนปกติ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. ทักษะการตีกลองยาว
2. ทักษะปฏิบัติ
3. การวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติ
4. รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเควีส์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะการตีกลองยาว

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดเรื่องดนตรีไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานด้านดนตรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางดนตรี ชื่นชมความงาม สุนทรียภาพและควมมีคุณค่า เสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ให้มีจิตใจที่งดงาม มีสมาธิที่แน่วแน่ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุลและรากฐานของการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ มีความเชื่อมั่นพัฒนาตนเองได้และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ มีสมาธิในการทำงาน มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.164-165)

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระทางดนตรีอย่างชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุองค์ประกอบดนตรีที่ใช้ในการสื่ออารมณ์ 2. จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่างๆ 3. อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทย 5 ระดับเสียง 4. ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงจังหวะและทำนอง 5. ร้องเพลงไทยหรือเพลงสากลหรือเพลงไทยสากลที่เหมาะสมกับวัย 6. ค้นสดง่ายๆ โดยใช้ประโยคเพลงแบบถามตอบ 7. ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● องค์ประกอบดนตรี <ul style="list-style-type: none"> – องค์ประกอบดนตรีไทย – องค์ประกอบดนตรีสากล ● การสื่ออารมณ์ของบทเพลงด้วยองค์ประกอบดนตรี <ul style="list-style-type: none"> – จังหวะกับอารมณ์ของบทเพลง – ทำนองกับอารมณ์ของบทเพลง ● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี <ul style="list-style-type: none"> – บันไดเสียง 5 เสียง Pentatonic scale – โน้ตเพลงในบันไดเสียง 5 เสียง ● การบรรเลงเครื่องประกอบจังหวะ ● การบรรเลงทำนองด้วยเครื่องดนตรี ● การร้องเพลงไทยในอัตราจังหวะสองชั้น ● การร้องเพลงสากลหรือไทยสากล ● การร้องเพลงประสานเสียงแบบ ● การสร้างสรรค์ประโยคเพลงถามตอบ ● การบรรเลงดนตรีประกอบกิจกรรมนาฏศิลป์ ● การสร้างสรรค์เสียงประกอบการเล่าเรื่อง

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีในวัฒนธรรมต่างๆ 2. อธิบายคุณค่าของดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ดนตรีกับงานประเพณี <ul style="list-style-type: none"> – บทเพลงในงานประเพณีในท้องถิ่น – บทบาทของดนตรีในแต่ละประเพณี ● คุณค่าของดนตรีจากแหล่งวัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> – คุณค่าทางสังคม – คุณค่าทางประวัติศาสตร์

ประวัติกลองยาว

กลองเป็นเครื่องมือตีทำด้วยไม้เป็นต้น มีลักษณะกลมกลวง จึงด้วยหนังมีหลายชนิด ถ้าทำด้วยหนังหน้าเดียว มีรูปลายมากใช้สะพายในเวลาตี เรียกว่ากลองยาวหรือเถิดเทิง ถ้าจึงด้วยหนังหน้าเดียว มีรูปลกลมแบนและตื้น เรียกว่า กลองรำมะนา ถ้าจึงหนัง 2 หน้า ร้อยโยงด้วยสายหนัง เรียกว่ากลองมาลาญ ถ้าร้อยโยงด้วยหวาย เรียกว่า กลองแจก กลองชนะ

กลองยาวได้แบบอย่างมากจากพม่า ในสมัยกรุงธนบุรีหรือต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยที่ไทยกับพม่ากำลังทำสงครามกัน เวลาพักรบ พวกทหารพม่าก็เล่น "กลองยาว" กันสนุกสนาน พวกชาวไทยได้เห็นก็จำแบบอย่างมาเล่นบ้าง แต่บางท่านก็เล่าว่า กลองยาวของพม่าแบบนี้ มีชาวพม่าพวกหนึ่งนำเข้ามาเล่นในงานที่มีกระบวนแห่ เช่น บวชนาค ทอดกฐิน เป็นต้นและนิยมเล่นกันเป็นที่รื่นเริง สนุกสนานในเทศกาลสงกรานต์และเล่นกันแพร่หลายไปแทบทุกหัวบ้านหัวเมือง วงหนึ่งๆ จะใช้กลองยาวหลายลูกก็ได้ เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงร่วม มี ฉิ่ง ฉาบเล็ก กรับ โหม่ง เรียกการเล่นชนิดนี้ว่า “เถิดเทิง” หรือ “เทิงกลองยาว” ที่เรียกเช่นนี้เข้าใจว่าเรียกตามเสียงกลองที่ดีและตามรูปลักษณะกลองยาว กลองยาวแบบนี้ของพม่าเรียกว่า “โอลี” (OZI) และของชาวไทยอาหมในแคว้นอัสสัมก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่กลองยาวของชาวไทยอาหมรูปร่างคล้ายตะโพน คือ หัวท้ายเล็กป่องกลางและเล็กกว่าตะโพน ขึ้นหนังทั้งสองข้าง ผูกสายตีได้ ตามที่ได้เห็นวิธีเล่น ทั้งกลองยาวของพม่าและกลองของชาวไทยอาหม สังเกตดูเหมือนเล่นเป็นแบบเดียวกัน อาจจะเลียนอย่างจากกันก็ได้

วัสดุที่ใช้ทำกลองยาว

ไม้จริง ใช้ทำตัวกลอง ตอนหน้าใหญ่ ตอนท้ายลักษณะเรียวแล้วบาน ตอนปลาย เป็นรูปดอกลำโพง มีหลายขนาด ข้าวสูก ใช้ติดตรงกลางของหน้ากลอง โดยบดผสมขี้เถ้าเพื่อถ่วงเสียง ผ้าสีหรือใช้หุ้มตกแต่งกลองให้สวยงาม หนังสัตว์ ใช้ทำหนังกลอง สายสะพาย ใช้ผูกกลองไว้คล้องสะพายป่า

ประโยชน์ของการตีกลองยาว มีดังนี้

1. ความสามัคคีในหมู่คณะ
2. ฝึกให้เกิดความพร้อมเพียง
3. ทำให้เกิดความสนุกสนานรื่นเริงทั้งผู้เล่นและผู้ชม

เสียงหลักๆ ที่ใช้ในการตีกลองยาว

ประกอบด้วย 3 เสียง คือ

ปะ คือ เสียงกลองยาวที่ใช้ตี สอดแทรกกับเสียงอื่น วิธีการตี คือใช้ฝ่ามือ จนถึงปลายนิ้วตีลงไปบนหน้ากลองมุมใด มุมหนึ่ง ตีโดยยกมือขวาลงไปที่หน้ากลองและเมื่อตีแล้วต้องให้มือแนบติดหน้ากลอง ตลอดเวลา

เพ็ง คือ เสียงที่เกิดจากการตีเปิด มือโดย ใช้มือขวาบริเวณ โคนนิ้วถึงปลายนิ้ว โดยให้นิ้ว ทั้งสี่เรียงชิดติดกัน ตีลงที่บนหน้า กลองยาวบริเวณระหว่างขอบกลองกับใจ กลางหน้ากลอง

บ่อม คือ เสียงที่มีใช้มากสำหรับ การตีกลองยาว จะใช้ในตอนแรกหลังจากโหม่สามตาแล้ว โหม่งขึ้นจังหวะ ต่อจากนั้นจึงตีเป็นเสียงบ่อม สำหรับการ บังคับมือ คือ ให้กำมือขวาแล้วตีลงบน หน้ากลองบริเวณที่ติดข้าวสุก เมื่อตีแล้วให้ผู้ตียก มือขึ้นเล็กน้อยจากหน้ากลองทันที เพื่อช่วยให้ เสียงที่ตีแล้วนั้นดังกังวานและเกิดเป็น เสียงบ่อมตามที่ต้องการ

ตึก การตีกลองที่ใช้นิ้วตีลงบริเวณ ขอบหน้ากลอง โดยใช้น้ำหนักของนิ้วมือตี ส่วนมือนิ้ว ซ้ายแนบหน้ากลอง การตีต้องใช้ นิ้วชี้ของมือขวาตีลงไปที่ขอบกลองจะเกิด เสียง “ตึก ตึก ตึก” ตึกนี้ เป็นเสียงที่ใช้สอดแทรกอยู่ในขั้นตอนการโหมโรง นับเป็นการนำเอา “เทคนิค” เข้ามาใช้ ทั้งยังเป็น การเล่นที่ทำให้เกิดความพร้อมเพรียง

การสอนตีกลองยาว

เนื่องจากกลองยาวเป็นกลองหน้าเดียว รูปร่างทรงยาว ด้านล่างกลึงเป็นรูปคล้ายปากแตร ส่วนบนป่องเล็กน้อยปิดด้วยหนังวัว จึงด้วยเชือกให้ตึง กลองยาวมีหลายขนาดขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมของผู้เล่น ตกแต่งด้วยผ้าสีสวยงาม มีสายสะพายคล้องบ่าเพื่อสะดวกในการเดินตี ผู้เล่น กลองยาวจะใช้มือตีทั้งสองมือ บางครั้งตีแบบ โลดโผนเพื่อความสนุกสนาน ใช้กำปั้น สอก เข่า ศีรษะหรือต่อตัวในการตีกลอง ซึ่งต้องใช้ทักษะและความชำนาญในการตี (การตีกลองยาวมีลักษณะ เป็นหลายอย่าง ซึ่งหลายหลักที่ทำการเรียนการสอน คือ ลายแห่ ลายสารคามและลายไทยใหญ่)

การฝึกตีกลองยาวนั้นจะต้องเริ่มจากการฝึกเสียงพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการ ฝึกตีกลองยาว มีด้วยกัน 3 เสียง ได้แก่ เสียงปะ เสียงเพ็งและเสียงบ่อม เมื่อฝึกตี 3 เสียงนี้ชำนาญ แล้วก็สามารถตีให้เข้ากับเครื่องประกอบจังหวะอื่นๆ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งหลักการตีกลองยาวเบื้องต้นนั้น จะต้องฝึกตีเสียงพื้นฐานทั้ง 3 เสียง ดังนี้

การตีกลองยาว เสียงปะ เป็นเสียงที่เกิดจากการตีกลองยาวโดยใช้ปลายนิ้วมือขวาทั้ง 4 นิ้ว ได้แก่ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อย ยกเว้นหัวแม่มือ ตีกลงบนหน้ากลอง โดยใช้ฝ่ามือตีที่ตรง กลางของกลองแบบแฉลบๆ แล้วใช้นิ้วมือทั้ง 4 กดให้แน่นกับหน้ากลอง จะทำให้เกิดเสียงปะ ส่วน มือซ้ายพักไว้ที่ขอบกลอง

จังหวะเพลงกลองยาว หมายถึง กระสวนจังหวะกลองยาวที่มีการตีวนซ้ำไปมา โดยใช้ เสียงพื้นฐานทั้ง 3 เสียง ที่ฝึกมาแล้วในตอนต้น คือ เสียงปะ เสียงเพ็งและเสียงบ่อม มาผูกเป็นเพลง ต่างๆและเขียนออกมาในรูปแบบของโน้ตเพลงไทยเดิม กรมศิลปากรได้มีการกำหนดจังหวะเพลง กลองยาวและทำรำไว้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนที่แน่นอน วงกลองยาวโดยทั่วไปจะกำหนดจังหวะ เพลงกลองยาวและทำรำตามท้องถิ่นของตน สำหรับจังหวะเพลงกลองยาวและทำรำ ได้ออกแบบทำรำ

โดยเทียบเคียงจากกรมศิลปากร นำมาประยุกต์ให้เข้ากับท้องถิ่นและภูมิปัญญาของวิทยากรท้องถิ่น คือ คุณกระจ่าง พุทธรศรี ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3 สาขาศิลปกรรม (การแสดงพื้นบ้านกลองยาว) ซึ่งกำหนดสำหรับการแสดง 1 ชุด มี 12 เพลงด้วยกัน ดังนี้ (ชนพร ฉายประทีป, 2555, ออนไลน์)

1. **จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 1 มีลีลาที่อ่อนช้อยสวยงาม สง่าผ่าเผย ใช้ประกอบการรำท่าที่ 1 (ท่าออก)และท่าที่ 2 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ --- บ่อม/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

2. **จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 2 มีลีลาแบบสบายสบาย เหมือนเดินชมความสดใสของท้องทุ่งนา ใช้ประกอบการรำท่าที่ 3 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้อง ตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

3. **จังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจ** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 3 มีลีลาเร่งเร้าปลุกใจให้สนุกสนานในการเล่นกลองยาวใช้ประกอบการรำท่าที่ 4 ของการรำกลองยาวมีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - - - / - เฟ็ง - บ่อม/ - - - เฟ็ง/ - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

4. **จังหวะเพลงกลองยวาระทักใจ** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 4 มีลีลาที่คึกคัก เร้าใจด้วยเสียงเพลงตีจังหวะกลองยาว ใช้ประกอบการรำท่าที่ 5 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - - เฟ็ง/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - เฟ็ง/ - - - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

5. **จังหวะเพลงกลองยาวเถิดเทิง** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 5 มีลีลาที่สนุกสนานตามแบบฉบับกลองยาว ใช้ประกอบการรำท่าที่ 6 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - - - / - เฟ็ง - ป๊ะ/ - - - เฟ็ง/ - เฟ็ง - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

6. **จังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 6 มีลีลาที่สนุกสนาน เร้าใจ ใช้ประกอบการรำท่าที่ 7 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - เฟ็ง บ่อม / - เฟ็ง - บ่อม/ เฟ็ง บ่อม เฟ็ง บ่อม/ - ป๊ะ ป๊ะ ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

7. **จังหวะเพลงกลองยาวไพรสวรรค์** หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 7 มีลีลาที่รู้สึกสบายเหมือนได้อยู่ในดินแดนแห่งสวรรค์ ใช้ประกอบการรำท่าที่ 8 ของการรำกลองยาวมี

เสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

8. จังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัย หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 8 มีลีลาที่ทำให้รู้สึกเหมือนมีชัยชนะ ใช้ประกอบการรำทำที่ 9 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/ - เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะและลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

9. จังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 9 มีลีลาที่ทำให้รู้สึกว่าบ้านนาเรานี้ช่างมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 10 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - เฟ็ง/ - ป๊ะ เฟ็ง ป๊ะ/ - เฟ็ง เฟ็ง เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะและลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

10. จังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 10 มีลีลาที่แสดงออกถึงความศึกกึก อึกหึมและกล้าหาญชาญชัยยิ่งนัก ใช้ประกอบการรำทำที่ 11 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ/ - - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

11. จังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริง หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 11 มีลีลาที่แสดงออกถึงความรื่นเริงและมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 12 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/ - - - เฟ็ง/ - - - ป๊ะ/ - - - เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

12. จังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 12 มีลีลาที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ใช้ประกอบการรำทำที่ 13 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/ - เฟ็ง - บ่อม/ - - - ป๊ะ/ - เฟ็ง- บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

สรุปได้ว่า การตีกลองยาว เป็นแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางดนตรีและภูมิปัญญาไทย โดยเสียงหลักๆ ของการตีกลองยาว มี 3 เสียง คือ ป๊ะ เฟ็ง บ่อม การกำหนดสำหรับการแสดง 1 ชุด มี 12 เพลง ได้แก่ จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง จังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจ จังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจ จังหวะเพลงกลองยาวเถิดเทิง จังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ จังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสรรค์ จังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัย จังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา จังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก จังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริงและจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย

ทักษะปฏิบัติ

ความหมายของทักษะ

ดี เซค โก (De Cecco, 1968, p.37) กล่าวว่า ทักษะ คือ การกระทำที่มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า โดยการตอบสนองนั้นๆ มีลักษณะต่อเนื่องกัน การตอบสนองนั้นๆ เป็นการประสานงานกันของการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป การตอบสนองนั้นๆ มีการแสดงออกที่เป็นกระบวน (Response Pattern)

ไดน์ทอน (Deighton, 1971, p.72) ให้ความหมายของคำว่า ทักษะ (Skill) หมายถึง ระดับของความชำนาญที่ได้รับผลสำเร็จในการทำงานหรือกลุ่มของงาน เช่น ทักษะของความชำนาญในการขับเครื่องบินและความหมายของทักษะนี้ มีข้อตกลงว่าจะต้องเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมที่มีความซับซ้อนมากกว่าความสามารถเบื้องต้น ตัวอย่างเช่น การยิงปืนจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถพื้นฐานของการบังคับมือและการร่วมกันทำงานของอวัยวะหลายๆ ส่วน

แกร์ริสันและมอร์แกน (Garrison & Morgan, 1972, p.114) กล่าวว่า ทักษะเป็นแบบพฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบถูกต้อง รวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาความสามารถของตน

แลนซิง (Lansing, 1976, p.56) กล่าวว่า ทักษะเป็นความชำนาญทางเทคนิคหรือความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะทักษะเป็นความสามารถที่จะทำให้ผู้ดูเข้าใจความคิดและอารมณ์ที่ได้เสนอไป หากศิลปินมีทักษะในการใช้สื่อหลายๆ ชนิดก็จะทำให้เขามีอิสระในการเสนอความคิดได้กว้างขวางขึ้นและอารมณ์ก็มีความเด่นชัดขึ้น

สมคิด สร้อยน้ำ (2542, น.96) ให้ความหมายว่า ทักษะ หมายถึง ความคล่องแคล่ว ความชำนาญและความสามารถในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อหรือการใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ศรีเมงคล เทพเรณู (2548, น.35) อธิบายว่า ทักษะเป็นความสามารถ ความชำนาญในการกระทำบางสิ่งบางอย่างได้เป็นอย่างดี ด้วยความถูกต้องแม่นยำ ในเวลาที่รวดเร็ว เช่น ความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

สรุปได้ว่า ทักษะเป็นความชำนาญ ความคล่องแคล่ว เป็นการกระทำที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่รวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ความหมายของทักษะปฏิบัติ

ไดน์ทอน (Deighton, 1971, p.210) ให้ความหมายของคำว่า ทักษะปฏิบัติ (Motor Skill) คือ การทำงานของมนุษย์ ซึ่งได้รวมเอา การเคลื่อนไหวทั้งหมดของร่างกายเข้าไว้ ไม่ว่าจะเป็นแขน

ขาหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของร่างกาย เช่น นิ้วมือด้วยกิจกรรมของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวมักจะเกี่ยวกับรูปแบบที่เกิดขึ้นในสมองและปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไป

กานเย (Gagne, 1979, p.92) กล่าวถึง Motor Skill เป็นสมรรถภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายต่าง ๆ การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับทักษะการเคลื่อนไหวทั้งสิ้น เช่น การแปร่งฟัน การเขียนหนังสือ การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

สุวัฒน์ นิยมคำ (2531, น.24) กล่าวถึง ทักษะการปฏิบัติ เป็นความสามารถในการใช้ทักษะเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ เข้าไปปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถก็คือ ความสามารถทางร่างกาย เช่น ทักษะการเขียน (เขียนเร็ว เขียนถูกต้อง เขียนคล่องแคล่ว) ทักษะการพิมพ์ดีด (พิมพ์เร็ว พิมพ์ถูกต้อง พิมพ์คล่อง) ทักษะในการติดตั้งเครื่องมือ เป็นต้น

นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ (2535, น.17) ให้ความหมายของคำทักษะปฏิบัติหมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อ โดยที่งานดังกล่าวจะต้องมีความซับซ้อนต้องอาศัยความสามารถในการบริหารงานเบื้องต้นของกล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน การทำงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไปการทำงานนี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนจะเกิดความชำนาญและความคงทน

สรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติ คือความสามารถของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง สำเร็จลุล่วง อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็วและปลอดภัย โดยอาศัยความสามารถในการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย การฝึกฝนที่ดีและสม่ำเสมอแล้วกล้ามเนื้อจะจดจำทักษะนั้นไว้ได้นาน การจดจำทักษะจะอยู่ได้นานหรือคงทนกว่าการจดจำ ความรู้ทางสมอง สามารถทำได้เองโดยอัตโนมัติ

ประเภทของทักษะปฏิบัติ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านทักษะปฏิบัติค่อนข้างจะมองเห็นความเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนได้ง่ายและชัดเจนกว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสติปัญญาและด้านเจตคติ ทั้งนี้เพราะผู้สอนสามารถจะสังเกตว่าผู้เรียนมีทักษะหรือไม่ โดยให้ผู้เรียนมาทดลองปฏิบัติดูก็จะรู้ทันทีว่าผู้เรียนมีทักษะหรือไม่และถ้ามี มีมากน้อยเพียงใด

ศรีมงคล เทพเรณู (2548, น.36) จำแนกประเภทของทักษะตามระดับการเรียนรู้ทักษะไว้ 2 ประเภท คือ

1. ทักษะทางกลไกการสัมผัส (Sensorimotor Skills) เป็นกลไกที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เช่น การเดิน การพ้อนรำ การขับรถ ฯลฯ เป็นต้น

2. ทักษะทางกลไกการรับรู้ (Perceptual Motor Skills) เป็นทักษะระดับที่ซับซ้อน เช่น ขณะที่นิ้วเขียนหนังสือ วิธีการเรียนทุกขั้นตอน ต้องการใช้ความเคลื่อนไหวของนิ้วและมือ การจำ การคิดและสายตา

สรุปได้ว่า ประเภททักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย ทักษะทางกลไกการสัมผัสและทักษะกลไกการรับรู้

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะ

พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.14-15) อธิบายว่า ทักษะที่ใช้ในการสอนมีมากมาย เช่น ทักษะนำเข้าสู่บทเรียน ทักษะการอธิบาย ทักษะการสร้างความสนใจ ทักษะการใช้สื่อการสอน ทักษะการใช้กระดานดำ ทักษะการเสริมแรงและทักษะการสรุปบทเรียน ฯลฯ ในการนำทักษะใดๆ มาใช้สำหรับการสอนจะต้องเป็นกระบวนการ โดยมีขั้นตอนของการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวิเคราะห์ทักษะ เน้นแยกแยะรายละเอียดของเนื้อหาที่จะนำทักษะเข้าสอดแทรกขณะสอน ซึ่งการแยกแยะรายละเอียดอาจทำได้ เช่น การเล่าเรื่องประกอบบทเรียนผู้สอนจะต้องแยกทักษะที่จะฝึก

ขั้นที่ 2 ขั้นตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะที่ผู้สอนควร มีการเลือกทดสอบปฏิบัติเบื้องต้นก่อนว่า ผู้เรียนมีทักษะมาก - น้อยเพียงใดยังขาดอะไร ในวันแรกควรเลือก ทำท่างวาจา น้ำเสียงในการเล่าเรื่องความขั้นที่ 1 จะฝึกหัดส่วนที่บกพร่องซ้ำใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือฝึกทักษะ คือขั้นที่ผู้สอนลงมือปฏิบัติ แต่ละทักษะในหน่วยย่อยๆ จนครบบริบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นอธิบายและขั้นสาธิตให้กับผู้เรียน เป็นขั้นแสดงตัวอย่างและสาธิตให้ผู้เรียนดู เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ ฯลฯ

กระบวนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องทราบขั้นตอนเพื่อนำไปดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดทักษะในเรื่องที่จะสอน พิจารณาจากขั้นตอนต่อไปนี้ (พิมพิลาภรณ์ วัลคำ, 2553, น.17)

ขั้นที่ 1 ผู้สอนจะต้องแสดงการประกอบทักษะที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ก่อนเป็นอันดับแรก

ขั้นที่ 2 ผู้สอนจะต้องแสดงขั้นตอนของการประกอบทักษะที่จะสอนนั้นให้ผู้เรียนมองเห็นเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 3 ผู้สอนแสดงสาธิตการประกอบทักษะที่จะสอนให้ผู้เรียนดูอย่างช้า ๆ พร้อมทั้งอธิบายเทคนิควิธีตามลำดับขั้นตอนให้ฟังอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามขั้นตอนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องหรือฝึกทักษะอยู่บ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 5 ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงเกณฑ์และการประเมินผลด้านทักษะว่ามีอย่างไร เช่น นับได้เท่าไรจึงจะถือว่ามีความชำนาญ หรือใช้เวลาเท่าใดทำสำเร็จจึงจะถือว่ามีความชำนาญ เป็นต้น ซึ่งเกณฑ์นี้มักจะเกี่ยวข้องกับเวลาและปริมาณ หรือคุณภาพอยู่ด้วยเสมอ

ดีเซคโค (DeCecco, 1974, p.272-279 อ้างถึงใน อภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น.68) ได้เสนอขั้นตอนการสอนทักษะไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์ทักษะที่จะสอน เป็นขั้นแรกของการสอนทักษะ โดยที่ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติก่อนว่า งานนั้นประกอบด้วยทักษะย่อยอะไรบ้าง เช่น สอนการคัดลายมือจะประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ ท่างั่ง การจับดินสอ การวางมือ การวางสมุด ทักษะย่อยเหล่านี้ต้องอาศัยกลไกส่วนใดในร่างกายและจะฝึกได้โดยวิธีใดเป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องวิเคราะห์

2. ประเมินความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนทักษะใหม่หรือไม่ ถ้ายังขาดความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนทักษะนั้นก็ต้องเรียนเสริมให้มีพื้นฐานความรู้เพียงพอเสียก่อน เช่น การเรียนคัดลายมือ ผู้เรียนควรมีความรู้พื้นฐานเรื่องตัวอักษร พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ สามารถอ่านคำได้ เขียนคำได้ สะกดคำได้จึงจะเรียนคัดไทยได้อย่างมีความหมาย

3. จัดขั้นตอนการฝึกให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก จากทักษะพื้นฐานไปสู่ทักษะที่มีความสลับซับซ้อน จัดให้มีการฝึกทักษะย่อยเสียก่อน แล้วฝึกรวมทั้งหมด เช่น ควรได้ฝึกคัดตัวอักษรทีละตัว จากตัวอักษรที่คัดง่ายไปยาก แล้วจึงคัดเป็นคำและเป็นประโยคในท้ายที่สุด

4. สาธิตและอธิบายแนะนำ เป็นขั้นให้ผู้เรียนได้เห็นลำดับขั้นตอนการปฏิบัติจากตัวอย่างที่ผู้สอนสาธิตให้ดู หรือจากภาพยนตร์ จากวิดิทัศน์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นรายละเอียด การปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน การใช้ภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์มีคุณค่าอย่างยิ่ง ในขั้นแรกกับขั้นสุดท้ายของการเรียน เพราะในขั้นสุดท้ายอาจให้ผู้เรียนได้พิจารณารายละเอียดจากภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง

5. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

5.1 ความต่อเนื่อง จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะที่เรียนตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน

5.2 การฝึกหัด ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ เน้นทักษะย่อยที่สำคัญ ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เกิด ในการฝึกนี้ต้องจัดแบ่งเวลาฝึก เวลาพักให้เหมาะสม

5.3 การให้แรงเสริม โดยให้ผู้เรียนได้รู้ผลของการฝึกปฏิบัติ (Feedback) ซึ่งมี 2 ทาง คือ การรู้ผลจากภายนอก (Extrinsic Feedback) คือจากคำบอกกล่าวของครูว่าดีหรือบกพร่องอย่างไร

ควรแก้ไขอย่างไร พอผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าไปถึงขั้นที่จะเพิ่มพูนความชำนาญเขาจะรู้ได้โดยการสังเกตด้วยตนเอง เป็นการรู้ผลจากภายในตนเอง (Intrinsic Feedback)

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.32) อธิบายถึงการสอนทักษะปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะตามขั้นตอนมีดังนี้

1. วิเคราะห์ทักษะนั้น โดยพิจารณาแยกแยะรายละเอียดของทักษะนั้นออกมาให้ชัดเจน เช่นการสอนตีเทนนิส

1.1 ตำแหน่งการยืน ยืนที่ใด ยืนอย่างไร

1.2 การตีลูกข้างหน้า ถือไม่อย่างไร ตาอยู่ที่ใด

1.3 การตีลูกหลัง ยืนอย่างไร ถือไม่ทำใด

2. ตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทักษะของนักเรียนว่ามีอะไรเพียงใด เช่นทดสอบการปฏิบัติเบื้องต้นต่างๆ ตามลำดับก่อนหลัง การยืน การจับไม้การตีลูกและอื่นๆ

3. การจัดฝึกเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะต้องฝึกเรื่องที่นักเรียนยังทำไม่ได้ก่อน

4. อธิบายและสาธิตทักษะให้นักเรียนดูและสังเกต

5. จัดการเรียนให้เกิดทักษะ โดยกำหนดเวลาของการปฏิบัติให้ดี จะใช้เวลาแต่ละครั้งนานเพียงใด จะหยุดพักมากน้อยเพียงใด การฝึกแบ่งเป็นกี่ครั้งและข้อสำคัญควรให้รู้ผลของการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนจะได้แก้ไขได้ถูกต้อง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การฝึกทักษะจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนก็ตามยังต้องอาศัยการจัดสภาพการณ์เพื่อการฝึกทักษะ 3 ประการ คือ สภาพที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันของสิ่งเร้ากับการตอบสนอง การฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและการรับรู้ผลสะท้อนกลับของการปฏิบัติลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะ ดังนั้นการสอนทักษะจะต้องประกอบไปด้วยขั้นตอนหลายขั้นตอนอย่างต่อเนื่องภายในเวลาที่กำหนดจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติทักษะประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะ

การกระทำสิ่งต่างๆ ของผู้เรียนจากการปฏิบัติซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะที่ผู้สอนกำหนดเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องจึงมีผู้ให้ความสำคัญถึงกระบวนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สมคิด สร้อยน้ำ (2542, น.98) ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะว่าการที่นักเรียนจะเกิดทักษะในการกระทำสิ่งต่างๆ ได้ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะในตัวของผู้เรียนเอง ดังนี้

ขั้นที่ 1 นักเรียนจะเลียนแบบจากการที่ผู้สอนทำให้ดู

ขั้นที่ 2 นักเรียนจะทดลองทำด้วยตนเอง ตามแบบที่ผู้สอนทำให้ดูและให้นักเรียนเลียนแบบแล้วในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 นักเรียนจะทดสอบหาความถูกต้องแม่นยำของการประกอบทักษะของตน ซึ่งผู้สอนอาจจะช่วยให้ความกระจ่าง หรือแสดงเทคนิควิธีประกอบทักษะอย่างช้าๆ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนให้ผู้เรียนทราบ

ขั้นที่ 4 นักเรียนจะต้องฝึกทำทักษะด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่บ่อยๆ หรือเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความชำนาญเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 5 เมื่อถึงขั้นนี้ นักเรียนฝึกทักษะจนมีความชำนาญมาก ถึงขั้นที่สามารถปฏิบัติได้เป็นอัตโนมัติโดยไม่ต้องคำนึงถึงขั้นตอนของทักษะที่จะต้องทำอีกต่อไป

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.31) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของขั้นตอนในการสอนทักษะปฏิบัติไว้ว่า

การสอนทักษะปฏิบัติ คือ การที่ให้นักเรียนใช้ร่างกายทำสิ่งต่างๆ เช่น ทำงาน เล่น แต่งตัว ทำงานบ้านและทักษะนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คนเรามีงานอดิเรกและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ธรรมชาติของงานทุกประเภทต้องการทักษะทั้งสิ้นมีผลการวิจัยยืนยันว่า เด็กที่มีทักษะทางการใช้ร่างกายจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง ทั้งยังเป็นผู้ที่เรียนเนื้อหาวิชาได้ดีอีกด้วยขั้นต่าง ๆ ของการเรียนทักษะมี 3 ขั้น คือ

1. ขั้นความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจว่าขั้นต่าง ๆ ในการปฏิบัติทักษะนั้นกระทำอย่างไร
 2. ขั้นลงมือปฏิบัติ จนกระทั่งไม่มีความผิดพลาด
 3. ขั้นเพิ่มพูนความชำนาญจนถึงขั้นทำได้โดยอัตโนมัติ เป็นขั้นที่ทำให้รวดเร็ว ถูกต้อง
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.67) ให้ความหมายของทักษะ คือ ความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ชำนาญและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การสอนทักษะ หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนกระทำโดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นเกิดชำนาญ จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี

ข้อควรคำนึงถึงในการสอนทักษะ

ในการสอนทักษะจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อต่อไปนี้

1. สถานการณ์ในการฝึก ถ้าใช้สถานการณ์ที่เป็นจริงได้ ก็ควรใช้สถานการณ์จริง เช่น เรียนภาษาจากการฟังภาษานั้นจริงๆ หัดขับรถด้วยรถจริงๆ หัดพายเรือด้วยเรือในน้ำจริงๆ แต่

ถ้าจำเป็นต้องใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกทักษะบางอย่าง เช่น การขับเครื่องบิน ควรสร้างสถานการณ์ให้เหมือนสถานการณ์จริงอย่างที่สุด

2. ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฝึกฝนในสถานการณ์หลายๆ แบบ เป็นการเพิ่มพูนความแม่นยำ คล่องแคล่ว ในการฝึกทักษะนั้น

3. การสาธิตให้ดูก่อนหรือการให้เห็นขั้นตอนการปฏิบัติจากภาพยนตร์ เป็นการประหยัดเวลาและไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

4. ให้ผู้เรียนลงมือฝึกหัดทันทีหลังจากที่ได้ดูการสาธิตแล้ว การสาธิตจะเสียเวลาเปล่า ถ้าไม่มีโอกาสได้ฝึกหัดทดลองทำ

5. ผู้ฝึกทักษะต้องได้รับคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงทักษะนั้น ๆ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะสังเกตผลที่เกิดขึ้นด้วยตนเองก็ตาม การตั้งเงื่อนไขให้เห็นข้อบกพร่องและแนวปฏิบัติที่ดียังมีความจำเป็นมาก เพราะผู้เรียนอาจประเมินผลการปฏิบัติของตนผิดพลาด เช่น การพิมพ์ดีด ผู้เรียนมักจะประเมินผลจากจำนวนคำที่พิมพ์ได้ว่าผิคน้อยลง แต่แท้จริงลักษณะการนั่ง การวางนิ้ว การเคลื่อน และก้าวนิ้วยังไม่ถูก ครูผู้สอนสามารถเตือนให้แก้ไขได้

6. การให้คำแนะนำในขณะที่ฝึกหัด ผู้สอนต้องใจเย็นไม่วิจารณ์ ไม่ดุด่า ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความตึงเครียด หวาดกลัว ควรช่วยผู้เรียนเกิดความพยายามที่จะลอง สร้างบรรยากาศให้เป็นบรรยากาศที่สบายใจ

7. ต้องคำนึงถึงช่วงเวลาฝึก การเรียนทักษะต้องฝึกให้เหมาะสมกับเวลา ต้องมีการเว้นช่วงเวลา ถ้าฝึกหัดแบบต่อเนื่องอาจเมื่อยล้า หรือทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้

สรุปได้ว่า ทักษะจะเกิดขึ้นได้ด้วยการปฏิบัติ ในหลักของการปฏิบัตินั้น การปฏิบัติแบบแบ่งระยะเวลาปฏิบัติให้มีเวลาหยุดพักเป็นช่วง ๆ จะก่อให้เกิดผลดีกว่าการปฏิบัติที่ไม่มีการหยุดพัก และการรู้ผลของการปฏิบัติจะส่งผลให้เกิดทักษะได้ดีการปฏิบัติตามขั้นตอนจากการสังเกตการสาธิตหรือการชมภาพยนตร์จะเป็นการประหยัดเวลาได้ดีกว่าการฟังคำอธิบายแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นในการสอนทักษะจึงต้องเน้นการลงมือฝึกปฏิบัติอย่างมีหลักการสำคัญ ลำดับขั้นของการสอนหรือกระบวนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะของนักเรียนจะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง

การวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติ

ความหมายของการวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2549, น.78) กล่าวว่า การทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบความสามารถในการปฏิบัติผู้เรียนทั้งด้านการดำเนินการและผลงานตามวัตถุประสงค์ของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนดองค์ประกอบของการทดสอบภาคปฏิบัติ

ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นผลรวมของความสามารถด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย การทดสอบภาคปฏิบัติมีองค์ประกอบเป็น 3 ส่วน คือ ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เข้าสอบ งานที่กำหนดให้ปฏิบัติและผู้วัดหรือประเมิน

1. ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เข้าสอบ เป็นผู้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานพฤติกรรมที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เข้าสอบแสดงออกแบ่งเป็นสองลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่แยกเป็นส่วนของการดำเนินงานกับผลงาน ตามลำดับ ลักษณะที่สองพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่มีการดำเนินงานและผลงานเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน เช่น การเดินรำ การร้องเพลง

2. งานที่กำหนดให้ปฏิบัติ เป็นสิ่งเร้าที่กำหนดให้ผู้เข้าสอบหรือปฏิบัติงานได้แสดงความสามารถตามวัตถุประสงค์ของการสอบ งานที่กำหนดให้ปฏิบัตินี้ต้องสามารถสังเกตการดำเนินงานและตรวจผลงานได้

3. ผู้วัดหรือประเมิน เป็นผู้สังเกตการดำเนินงานและตรวจผลงานของผู้สอบตามเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมทั้งการดำเนินงานและผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น.49) กล่าวถึง แนวการวัดผลประเมินผลว่า หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นกระบวนการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการติดตามประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งใช้เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ กระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้และใช้วิธีการประเมินตามสภาพที่แท้จริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การวัดผลประเมินผลในกลุ่มการเรียนรู้ศิลปะในด้านความรู้ความเข้าใจ วิธีและหลักที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่ วิธีทดสอบ ซึ่งอาจใช้วิธีการเขียนตอบหรือสอบปากเปล่า จะเป็นการประเมินระดับความเข้าใจ ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้ผู้เรียนอาจแสดงออกโดยการพูด การเขียน อธิบาย สิ่งที่เข้าใจเพื่อเป็นการสื่อสารต่อผู้อื่น การประเมินอาจใช้เครื่องมือดังนี้

1. แบบทดสอบปากเปล่า เป็นวิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนตอบปากเปล่า ซึ่งสะดวกไม่ใช้วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ

ทางด้านกรเขียน การทดสอบแบบนี้จะเป็นการทดสอบที่มีประโยชน์ เพราะสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างชัดเจน เพราะหากนักเรียนไม่เข้าใจคำถาม ครูสามารถอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบได้ หรือหากครูไม่เข้าใจคำตอบก็ให้นักเรียนตอบหรืออธิบายใหม่ได้ แต่มีข้อจำกัดคือ ไม่เหมาะกับการประเมินนักเรียนที่มีจำนวนมากและนักเรียนที่ตอบในช่วงหลังๆ จะรู้แนวคำตอบทำให้ความน่าเชื่อถือในการประเมินผลน้อยลง

2. แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ แบบทดสอบชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่ครูส่วนใหญ่ใช้เป็นการวัดพุทธิพิสัยหรือด้านความรู้ความเข้าใจ

3. การทดสอบภาคปฏิบัติชนิดใช้ตัวแทนกลุ่มงาน เป็นการทดสอบที่ให้นักเรียนทำงานที่ใช้ความสามารถหลายด้าน

4. การประเมินสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน โดยมีหลักการสำคัญ คือ ดำเนินการสอนและการประเมินผลในกระบวนการเดียวกันกับการประเมินสภาพจริงจะใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์และการบันทึกจากผู้เกี่ยวข้องการใช้ระเบียบสะสม การทดสอบตามสภาพจริงและการประเมินจากแฟ้มสะสมงานส่วนเครื่องมือที่ใช้ก็มีได้หลายชนิดขึ้นอยู่กับวิธีการประเมินของครูผู้สอน

5. การประเมินจากผลงาน หรือชิ้นงาน โดยครูผู้สอนจะทราบในสิ่งที่ตนเองสอนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจตัดสินว่าผลงานหรือชิ้นงานที่นักเรียนปฏิบัตินั้นมีคุณภาพอยู่ในระดับใดมีความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถทราบพัฒนาการของนักเรียนแต่ละบุคคลในแต่ละด้านได้อย่างชัดเจน

6. การประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน แฟ้มสะสมงานเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มีศักยภาพในการใช้ข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถของผู้สร้างแฟ้มสะสมงานตามวัตถุประสงค์ สามารถประเมินได้ในหลายกลุ่มสาระในงานชิ้นเดียว ในการจัดทำแฟ้มสะสมงานนั้นจะเน้นบทบาทของนักเรียนในการสร้างความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ ซึ่งสามารถเห็นได้ทั้งกระบวนการและผลผลิตของงาน สำหรับหลักฐานที่แสดงความสามารถของนักเรียน ได้แก่ รายงาน ใบงาน ภาพถ่าย บันทึกประจำวัน ฯลฯ การจัดหมวดหมู่ผลงานทำให้มีความสะดวกต่อการนำไปประเมินผลงานที่เก็บเข้าแฟ้มงานนั้นควรมีลักษณะ ดังนี้

- 6.1 สะท้อนเหตุการณ์หรือการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียน
- 6.2 แสดงถึงพัฒนาการของนักเรียน
- 6.3 สะท้อนกระบวนการและผลผลิต
- 6.4 มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพิ่มสะสมงานที่ดีและมีคุณภาพนั้นต้องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียน การสอน หลักการสำคัญในการกำหนดเกณฑ์ก็คือ มุ่งเน้นด้านการพัฒนาของนักเรียนมากกว่า การ ประเมินเพื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นและควรครอบคลุมทั้ง สามด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

7. เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีพฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็น จำนวนมาก เช่น ความชื่นชม เห็นคุณค่าของทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ เครื่องมือที่ใช้วัดอาจใช้ดังนี้

7.1 บันทึกการสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ขณะร่วมกิจกรรมการ ประเมินจะต้องบันทึกเป็นระยะเวลาพอสมควร

7.2 แบบประเมินตนเอง เป็นแบบประเมินที่ให้นักเรียนประเมินตนเอง ซึ่งมีรายการ ใ้ให้นักเรียนประเมิน

7.3 แบบประเมินค่านิยมหรือเจตคติ เป็นแบบวัดให้นักเรียนตอบเพื่อตรวจสอบค่านิยม และจำแนกค่านิยมในทางบวกและทางลบ

ชนิดของการทดสอบภาคปฏิบัติ

การทดสอบภาคปฏิบัตินั้น แบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ การทำตามแบบ การสร้างสถานการณ์ และการกำหนดงาน (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2549, น.80)

1. การทำตามแบบ เป็นการสอบที่กำหนดสิ่งเร้าเป็นงานขึ้นมาเพื่อให้ผู้สอบได้แสดง ความสามารถด้านทักษะพื้นฐานในการทำงานตามเงื่อนไขของทฤษฎีของการปฏิบัติงานนั้น ๆ เช่น การวางผ้าเตรียมสำหรับตัด การใช้กรรไกรตัดผ้าตามแบบที่กำหนด ผู้วัดหรือประเมินต้องสังเกต และจดบันทึกทักษะตั้งแต่การจับกรรไกร การสอดนิ้วในการบังคับกรรไกร การตัด การวางผ้า เตรียมสำหรับตัดตามลำดับและผลงานที่เกิดขึ้น

2. การสร้างสถานการณ์ เป็นการสอบที่กำหนดสถานการณ์คล้ายกับสถานการณ์จริงมากที่สุด หรือถ้าใช้สถานการณ์จริงได้จะเป็นการดีที่สุด การสอนแบบการสร้างสถานการณ์มี จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการดำเนินงานตามขั้นตอนและประสิทธิผลในการทำงานแต่ละ ขั้นตอนเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอน ผู้เข้าสอบต้องใช้ ทักษะเบื้องต้นหลายๆ ทักษะรวมทั้งทักษะความรู้ความคิดรวมนกันจนเกิดการดำเนินงานแต่ละ ขั้นตอน ผลงานแต่ละขั้นตอน ตลอดจนชิ้นงานหรือผลสุดท้ายที่เกิดขึ้น เช่น กำหนดสถานการณ์ให้ ตัดเสื้อโดยกำหนดแบบให้ผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติงานตั้งแต่การวางแบบ การตัดผ้าตามแบบ การเย็บ เข้าเป็นตัวเสื้อ การปฏิบัติเช่นนี้ ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนต้องมีผลงาน เกิดขึ้นและมีผลงานรวมของการตัดเสื้อ

3. การกำหนดงาน เป็นการสอบที่ให้ผู้เข้าสอบได้ปฏิบัติงานตามสภาพความเป็นจริง เป็นการทดสอบ ความสามารถด้านการจัดการ การวางแผนการทำงาน วิธีดำเนินการ ตลอดจน ผลงานที่เกิดขึ้น เช่น กำหนดให้ผู้เข้าสอบปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานตัดเย็บเสื้อ ในการปฏิบัติงานผู้เข้าสอบจะต้องใช้ความสามารถในการจัดการตั้งแต่การต้อนรับลูกค้า การจัดลำดับการทำงาน มีการวางแผน การเตรียมงานการปฏิบัติงานตามตำแหน่งที่ได้รับให้ได้ทั้งกระบวนการดำเนินงานและผลงานทั้งหมดที่ได้

การกำหนดว่าการทดสอบภาคปฏิบัติว่าจะเป็นการสอบการทำตามแบบ การสร้างสถานการณ์หรือการกำหนดงานให้ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ว่าผู้สอบต้องการสอบวัดคุณลักษณะใดของผู้เข้าสอบ

สรุปได้ว่าการทดสอบภาคปฏิบัติในห้องเรียน เป็นการที่ผู้เข้าสอบต้องปฏิบัติงานตามขั้นตอนและตามสภาพจริงและเกิดผลงานจากกระบวนการตามที่ผู้สอบได้กำหนด

เครื่องมือการทดสอบภาคปฏิบัติ

การทดสอบภาคปฏิบัติเป็นการสอบทั้งการดำเนินงานและผลงานในการสอบต้องใช้เครื่องมือการวัดหลายชนิดประกอบกัน ได้แก่ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2549, น.81)

1. แบบสังเกต ใช้ประกอบในการสังเกตกระบวนการปฏิบัติงานและทักษะการปฏิบัติงานของผู้เข้าสอบ เครื่องมือชนิดนี้ใช้ร่วมกับการบันทึกเหตุการณ์หรือการตรวจสอบรายการ

2. แบบตรวจสอบรายการ ใช้ร่วมกับแบบสังเกตเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามกระบวนการและผลการดำเนินงาน

3. แบบบันทึกเหตุการณ์ ใช้บันทึกผลจากการสังเกตหรือลักษณะของผลงานตามจุดประสงค์ของการวัด

4. แบบจัดอันดับคุณภาพ ใช้จัดอันดับผลงาน

ลักษณะเครื่องมือแต่ละแบบมีวิธีการสร้างและวิธีการใช้ ดังนี้

1. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือสำรวจรายการพฤติกรรมหรือสิ่งที่น่าสนใจว่าเกิดขึ้นหรือไม่ สิ่งที่เกิดขึ้นใช่หรือไม่ใช่ ถูกและไม่ถูก มีและไม่มี เป็นต้น ในบางกรณีอาจใช้ตรวจสอบลำดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นว่ามีลำดับก่อนและหลังของพฤติกรรมอย่างไร การตรวจสอบรายการในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานได้ดี

2. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดคุณลักษณะที่จัดระดับคุณภาพไว้อย่างต่อเนื่อง เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้รายละเอียดข้อมูลค่อนข้างมาก เพราะนอกจากจะจัดว่านักเรียนทำอะไรได้ ไม่ได้แล้ว ยังบอกระดับคุณภาพของการกระทำหรือผลงานได้ด้วย รูปแบบของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีหลายประเภท คือ

2.1 มาตรฐานประมาณค่าแบบตัวเลข เป็นมาตรฐานประมาณค่าที่ใช้ตัวเลขแสดงระดับของความสามารถหรือคุณภาพ หรือ ระดับความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

2.2 มาตรฐานประมาณค่าแบบกราฟ เป็นมาตรฐานประมาณค่าที่ใช้คำศัพท์ เช่น สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นต้น แทนระดับของความสามารถหรือคุณภาพที่ต้องการ

2.3 มาตรฐานประมาณค่าแบบเทียบคุณภาพกับตัวอย่างงาน เป็นมาตรฐานประมาณค่าที่นำงานที่ต้องการประเมินไปเปรียบเทียบกับงานทั้งหมดที่จัดเรียงอันดับคุณภาพของงานไว้แล้ว

2.4 มาตรฐานประมาณค่าพรรณนา เป็นมาตรฐานประมาณค่าที่มีคำอธิบายแสดงพฤติกรรมที่ปฏิบัติ

3. แบบระเบียบเหตุการณ์ (Anecdotal Record) ไม่มีรูปแบบเครื่องมือที่กำหนดไว้ชัดเจน เป็นการบรรยายพฤติกรรมข้อเท็จจริงที่สังเกตเห็น โดยแยกเป็นความคิดเห็นหรือข้อวิจารณ์ของผู้สังเกตไว้ต่างหาก วิธีการสังเกตมักเป็นแบบไม่เป็นทางการเครื่องมือวัดชนิดนี้ใช้ได้กับการสังเกตเรื่องพัฒนาการของนักเรียนหรือเรื่องความรู้สึก เช่น ความรู้สึกซาบซึ้งในศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นต้น ควรใช้เพื่อการหาข้อปรับปรุงแก้ไข มากกว่าที่จะใช้เพื่อการประเมินตัดสินผล

4. แบบรายงานตนเอง (Self Report) เครื่องมือประเภทตรวจสอบรายการแบบมาตรฐานประมาณค่าและแบบระเบียบเหตุการณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่ใช้ในการวัดภาคปฏิบัติ ได้แก่ แบบรายงานตนเอง เครื่องมืออื่นๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินเป็นผู้ใช้ เครื่องมือ ส่วนแบบรายงานตนเองผู้ปฏิบัติเป็นผู้ใช้เครื่องมือ ส่วนใหญ่นิยมใช้ในการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย รูปแบบเครื่องมืออาจเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรฐานประมาณค่า หรือให้เขียนบันทึกผลการปฏิบัติงาน การใช้ผลจากแบบรายงานตนเองมักควบคู่กับข้อมูลจากการสังเกตเพื่อเปรียบเทียบ ตรวจสอบผลหรือใช้ในการหาข้อปรับปรุงแก้ไขมากกว่าที่จะใช้เพื่อการประเมินผล

ขั้นตอนการทดสอบภาคปฏิบัติ

ในการทดสอบภาคปฏิบัติ มีขั้นตอนดังนี้ (สุพัตรา รักษาติ, 2556, น.21)

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปหรือจุดประสงค์เฉพาะของการสอบ

2. การกำหนดคุณลักษณะที่จะวัดตามจุดประสงค์ของการสอบ

3. เลือกชนิดของการทดสอบภาคปฏิบัติและเครื่องมือประกอบการวัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่หนึ่ง

4. ให้ผู้เข้าสอบปฏิบัติงานตามชนิดของการสอบ

5. ผู้วัดหรือประเมิน สังเกต จดบันทึกและตรวจผลงาน

6. การให้คะแนนจากการทดสอบภาคปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การทดสอบภาคปฏิบัติ ชนิดสร้างสถานการณ์และการกำหนดงาน เป็นการพิจารณาความสามารถของผู้เข้าสอบทั้งผลผลิตและวิธีดำเนินงาน การตรวจสอบความสามารถของผู้เข้าสอบต้องกำหนดเกณฑ์ของผลผลิตที่ดีหรือเป็นเกณฑ์มาตรฐานของงานนั้นและวิธีดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์

เดวีส์ (Davies, 1971, p.50-56) นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น (ทิสนา แจมมณี, 2551, น.246)

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวมโดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วกว่าปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยนำเสนอดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

บุญธง วสุริย์ (2546, น.109 - 196) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสอนเพื่อการถ่ายโยงทักษะปฏิบัติสำหรับอาชีพอุตสาหกรรมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏนครปฐม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2544 และในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ดำเนินการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงปริมาณเสริมด้วยเชิงคุณภาพและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนจาก การประเมินผลสัมฤทธิ์เส้นทางการแก้ปัญหาและขนาดอิทธิพลของผลสัมฤทธิ์ทั้ง 3 ด้าน พบว่า รูปแบบการสอนเพื่อถ่ายโยงทักษะปฏิบัติมีประสิทธิภาพในด้านทักษะปฏิบัติและความสามารถในการถ่ายโยงทักษะปฏิบัติ ส่วนด้านความรู้ในเนื้อหาพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญ โดยผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

รวีวรรณ โจนงนุช (2551, น.ก) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเสถียร อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การเขียนลายสังคโลก โดยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และวิเคราะห์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมเรื่องลายสังคโลก พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 82.38/87.50 ความ

พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส อยู่ในระดับมาก

ชอนกลีน เรื่องยังมี (2552, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส และศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.05-85.18 ซึ่งอยู่ในระดับดี และผลการศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส พบว่า ทุกด้านมีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อสานกระดัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชิงเพ็ง ตามแนวคิดของเดวิส การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส เป็นการพัฒนาทักษะปฏิบัติซึ่งส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อย ๆ เหล่านั้น ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดของเดวิสมีทั้งหมด 5 ขั้น มีความมุ่งหมายเพื่อใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาการเรียนรู้อิงเรื่องความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติทักษะสาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อสานกระดัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินกิจกรรมตามวงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ นักเรียนมีผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนร้อยละ 84.60 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 88.75 ด้านความสามารถการปฏิบัติ พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะทำรำเชื้อสานกระดังดีขึ้น โดยมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะเท่ากับ 91.67 และด้านผลการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของเดวิส ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของทักษะได้ดีและเชื่อมโยงทักษะย่อยรวมเป็นองค์ความรู้ โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน แบบ

บันทึกประจำวัน แบบสัมภาษณ์นักเรียนส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติดีขึ้น โดยสรุปผลจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในด้านความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรม ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสืบไป

นางนุช พรหมมาแซ่ (2554, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.25 และนักเรียนจำนวนร้อยละ 85 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนได้คะแนนทักษะการปฏิบัติงานเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้และนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติระดับมากที่สุด

ปราณี เปล่งสูงเนิน (2554, น.ค) ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของบทเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก การหาประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 80.95/84.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบนเครือข่าย รายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนหลังเรียนเท่ากับ 25.33 สูงกว่าก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 22.05 แสดงให้

เห็นว่า บทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าสูงขึ้น ในการจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ทำให้พฤติกรรมการทำงานร่วมกัน กลุ่มของนักเรียนมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น มีการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม รู้จักเสียสละช่วยเหลือเพื่อน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนบนเครือข่าย รายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนเครือข่าย รายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ชนันท์วิไล ชงเชื้อ (2555, น.ง) ศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จากร้อยละ 53.21 เป็นร้อยละ 85.00 ผลการศึกษาคความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมไปในทางที่สอดคล้องกันอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านการใช้สื่อการจัดกิจกรรม ด้านการวัดผลประเมินผลและด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรม รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในด้านการจัดกิจกรรม ผลการศึกษาคครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานทางด้านบวกได้พัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี ดังนั้นควรนำรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสไปใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาอย่างต่อเนื่อง

สุพัตรา รักชาติ (2556, น.46) ศึกษาเรื่อง ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติคนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคนตรีไทยระหว่างก่อนและหลังเรียนและเพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติคนตรีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วย แบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษาค

พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วย เพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 14.53 คิดเป็นร้อยละ 48.44 คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 23.94 คิดเป็นร้อยละ 79.79 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 47.97 คิดเป็นร้อยละ 85.66 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า คะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

งานวิจัยต่างประเทศ

เวียสมาน (Weisman, 1995, p.11 - A) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรศิลปะการเต้นของชาวท้องถิ่นอินเดียแดงกับชมรมอินเดียแดงที่จะพัฒนาโปรแกรมศิลปะของโรงเรียนทากินีบนแม่น้ำไคแอ้น พบว่า ความต้องการของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมอินเดียแดงดั้งเดิมมีความสำคัญในการรวมกันเป็นก้อนหรือกลุ่มของศิลปะและเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันของครอบครัวมีความแตกต่างจากทางตะวันตกทั้งสองลักษณะเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมของอินเดียแดงที่กระตือรือร้นการเรียนรู้ของนักเรียนกับบุคคลร่วมสมัย เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

เฟอร์เลย์ (Ferley, 2007) ได้ศึกษาผลของการซ้อมที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนชั้น 8 ของโรงเรียนซานเมืองเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และสังคมโดยใช้การสอนด้านดนตรีมีผู้ร่วมศึกษาในครั้งนี้คือนักเรียนชาย 11 คน นักเรียนหญิง 17 คน ผู้วิจัยและครูเพลงหนึ่งคน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 35 คนของชั้น 8 โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่มจำนวนนักเรียน 28 คน ที่ถูกเลือก มีส่วนร่วมในการศึกษา จากการศึกษาพบว่า (1) ส่วนใหญ่ของเวลาคลาสเสียไปกับเพลงในการปฏิบัติการทำงาน โดยการรอคอยและคำแนะนำช่วงเวลา (2) สิ่งใหม่ที่แนะนำได้ผลและปรับปรุงความได้ผลของคลาสแถบ (3) นักเรียนตกลงสิ่งนั้นว่าเขาถูกรวมถึงระหว่างการซ้อมแถบที่ชักนำผ่านโครงการและ (4) ส่วนใหญ่ซึ่งครอบงำของนักเรียนที่ตอบสนองอย่างแน่ชัดให้รายการการสำรวจทั้งหมดที่ผ่านมาให้การซ้อมแถบ

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียนในการปฏิบัติงานทั้งในประเทศและต่างประเทศมีการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าเมื่อใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะวิชาที่เน้นทักษะปฏิบัติผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับมากส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติที่ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติการติกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติการติกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส มีรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง รวม 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้องเรียน จำแนกเป็นกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษา 5/1 จำนวน 30 คนและกลุ่มควบคุมชั้นประถมศึกษา 5/2 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การติกลองยาว โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติการติกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส จำนวน 13 คาบ
2. แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การติกลองยาว โดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 13 คาบ

3. แบบประเมินทักษะการติกลองยาว

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการจัดการเรียนรู้การติกลองยาว ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน เนื้อหา การวัดและประเมินผล มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.2 ศึกษารูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน

1.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน โดยศึกษาขั้นตอนการตีกลองยาว

1.4 วิเคราะห์และจัดลำดับเนื้อหาการตีกลองยาว

1.5 กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ คือ

1.5.1 สาระมาตรฐานตัวชี้วัด

1.5.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.5.3 กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ดังนี้

ขั้นตอนดำเนินการตามแผน แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนตามรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ คือ ขั้นสาธิตหรือการกระทำ ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้เทคนิควิธีการและขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ

1.5.4 สื่อการเรียนการสอน

1.5.5 การวัดและประเมินผล

1.5.6 บันทึกหลังสอน

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ทั้ง 12 แผน ที่พิมพ์เสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพร้อมแบบประเมิน เพื่อประเมินความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.72-75)

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

มีเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. แผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุมโดยใช้รูปแบบการสอนปกติ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน เนื้อหา การวัดและประเมินผล มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน โดยศึกษาขั้นตอนการตีกลองยาว

2.4 วิเคราะห์และจัดลำดับเนื้อหาการตีกลองยาว

2.5 กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ คือ

2.5.1 สาระมาตรฐานตัวชี้วัด

2.5.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.5.3 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

ขั้นสรุป

2.5.4 สื่อการเรียนการสอน

2.5.5 การวัดและประเมินผล

2.5.6 บันทึกหลังสอน

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน จัดพิมพ์แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พร้อมแบบประเมิน เพื่อประเมินความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.72-75)

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

มีเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2.8 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี

3.2 กำหนดจุดประสงค์ของการวัด ศึกษากระบวนการ กำหนดจุดประสงค์การประเมิน โดยครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดประเด็นที่เลือก กำหนดค่าระดับคุณภาพของรายการที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยประเมิน 5 ประเด็น คือ การประเมินการตีกลองยาวคนเดียว 4 ประเด็น ได้แก่ ท่าทางในการตี จังหวะ ทำนองและความไพเราะ ประเมินความพร้อมเพียงในการรวมวงอีก 1 ประเด็น

3.3 จัดทำแบบประเมินทักษะการตีกลองยาวและเกณฑ์ในการประเมิน ที่มีระดับคุณภาพ 4 ระดับ

3.4 นำแบบประเมินทักษะไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม ครอบคลุมด้านเนื้อหาที่จะประเมินและให้ข้อเสนอแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะปฏิบัติตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญและใช้ในการประเมินทักษะปฏิบัติ

3.5 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแผนการทดลองแบบ Two Group Posttest Only Design

R	E	X ₁	O ₁
R	C	X ₂	O ₂

เมื่อ	R	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
	E	แทน	กลุ่มทดลอง
	C	แทน	กลุ่มควบคุม
	X ₁	แทน	การสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส
	X ₂	แทน	การสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวด้วยการสอนแบบปกติ
	O ₁	แทน	การประเมินกลุ่มทดลอง
	O ₂	แทน	การประเมินกลุ่มควบคุม

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2
2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 50 นาที เป็นเวลา 13 สัปดาห์และใช้แผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติตีกลองยาวแบบปกติกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2
3. เตรียมการสอนและทำการสอนกับกลุ่มควบคุม โดยการสอนแบบปกติที่มีเนื้อหาการตีกลองยาว กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เวลาสัปดาห์ละ 50 นาที เป็นเวลา 13 สัปดาห์
4. นำคะแนนที่ได้จากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติทักษะการตีกลองยาว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คะแนนทักษะปฏิบัติ โดยนำคะแนนของนักเรียนมาใช้สถิติดังนี้
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สูตรการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคู่ทั้งหมด

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล

$\sum x$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ในกรณีที่สองกลุ่มมีจำนวนเท่ากัน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.112-113)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการสอนทักษะปฏิบัติการติกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ คือ การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการติกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินทักษะการติกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 แต่ละจังหวะเพลงปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการติกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนวัดปริวาส

จังหวะเพลง	ทักษะปฏิบัติการติกลองยาว	คะแนนเฉลี่ยรวม	ความหมาย
1.กลองยาวฟ้อนรำ	กลุ่มทดลอง	13.96	ดี
	กลุ่มควบคุม	10.46	พอใช้
2.กลองยาวชาวทุ่ง	กลุ่มทดลอง	14.03	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.50	ดี
3.กลองยาวปลุกใจ	กลุ่มทดลอง	14.93	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.13	ดี
4.กลองยาวระทึกใจ	กลุ่มทดลอง	15.83	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.16	ดี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว	คะแนนเฉลี่ยรวม	ความหมาย
5.กลองยาวเถิดเทิง	กลุ่มทดลอง	16.20	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.26	ดี
6.กลองยาวเร้าใจ	กลุ่มทดลอง	16.50	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.93	ดี
7.กลองยาวไพเราะรרך	กลุ่มทดลอง	16.56	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.93	ดี
8.กลองยาวฉลองชัย	กลุ่มทดลอง	16.90	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	12.03	ดี
9.กลองยาวบ้านนา	กลุ่มทดลอง	17.36	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	12.56	ดี
10.กลองยาวกลองศึก	กลุ่มทดลอง	17.86	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	10.71	ดี
11.กลองยาวรื่นเริง	กลุ่มทดลอง	17.83	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	13.00	ดี
12.กลองยาวชาวไทย	กลุ่มทดลอง	17.83	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	13.76	ดี
รวมเฉลี่ย	กลุ่มทดลอง	16.32	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.94	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 16.32$) และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวด้วยการสอนแบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 11.94$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวแต่ละจังหวะเพลง พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มทดลองมีทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวระดับดีเยี่ยม เรียงตามลำดับเพลง ได้แก่ จังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก

เพลงกลองยาวชาวไทย เพลงกลองยาวรื่นเรีง เพลงกลองยาวบ้านนา เพลงกลองยาวฉลองชัย เพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์ เพลง กลองยาวเร้าใจและเพลงกลองยาวเทิดเทิงตามลำดับ

การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
30	240	195.83	1.89	143.27	2.93	7.961**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการเรียน ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การติกลงยาว โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส จำนวน 13 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การติกลงยาว โดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 13 คาบ และแบบประเมินทักษะการติกลงยาว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหาค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (Independent t-test)

สรุปผลการศึกษา

ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการติกลงยาวตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยมและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการติกลงยาวด้วยการสอนแบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดี

ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการติกลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

อภิปรายผล

ทักษะปฏิบัติการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทักษะปฏิบัติการติกลงยาวที่เรียนรู้โดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอนแนวคิดของเดวิสที่เน้นการสาธิตและแนะนำเทคนิควิธีให้นักเรียนได้สังเกตจุดสำคัญของการติกลงยาวแต่ละส่วน แล้วจึงให้นักเรียนลงมือ

ปฏิบัติแต่ละส่วนย่อยๆ อย่างต่อเนื่องจนครบทุกขั้นตอนมากกว่าการสอนแบบปกติ ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2551, น.246) อธิบายรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสไว้ว่า รูปแบบการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อย การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้นสอดคล้องกับสมคิด สร้อยน้ำ (2542, น.96) ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะว่า การที่นักเรียนจะเกิดทักษะในการกระทำสิ่งต่างๆ ได้ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะในตัวของนักเรียนเอง ได้แก่ 1) นักเรียนจะเลียนแบบจากการที่ผู้สอนทำให้ดู 2) นักเรียนจะทดลองทำด้วยตนเอง ตามแบบที่ผู้สอนทำให้ดูและให้นักเรียนเลียนแบบ 3) นักเรียนจะทดสอบหาความถูกต้องแม่นยำของการประกอบทักษะของตน ซึ่งผู้สอนอาจจะช่วยให้ความกระ่งหรือแสดงเทคนิควิธีประกอบทักษะอย่างช้าๆ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนให้ผู้เรียนทราบ 4) นักเรียนจะต้องฝึกทำทักษะด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่บ่อยๆหรือเป็นประจำเพื่อให้เกิดความชำนาญเพิ่มขึ้นและ 5) นักเรียนจะฝึกทักษะจนมีความชำนาญมาก ถึงขั้นที่สามารถปฏิบัติได้เป็นอัตโนมัติโดยไม่ต้องคำนึงถึงขั้นตอนของทักษะที่จะต้องทำอีกต่อไป ขณะที่ สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.32) กล่าวว่า ขั้นตอนในการสอนทักษะปฏิบัติมีความสำคัญที่ทำให้คนเรามีงานอดิเรกและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ธรรมชาติของงานทุกประเภทต้องการทักษะทั้งสิ้นมีผลการวิจัยยืนยันว่า เด็กที่มีทักษะทางการใช้ร่างกายจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง ทั้งยังเป็นผู้ที่เรียนเนื้อหาวิชาได้ดีอีกด้วยขั้นตอนของการเรียนทักษะมี 3 ขั้นคือ 1) ขั้นความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจว่าขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติทักษะนั้นกระทำอย่างไร 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ จนกระทั่งไม่มีความผิดพลาดและ 3) ขั้นเพิ่มพูนความชำนาญจนถึงขั้นทำได้โดยอัตโนมัติ เป็นขั้นที่ทำให้รวดเร็ว ถูกต้อง

สำหรับ พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.14-15) กล่าวว่า กระบวนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดทักษะในเรื่องที่จะสอนพิจารณาจากขั้นตอนต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ผู้สอนจะต้องแสดงการประกอบทักษะที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ก่อนเป็นอันดับแรก ขั้นที่ 2 ผู้สอนจะต้องแสดงขั้นตอนของการประกอบทักษะที่จะสอนนั้นให้ผู้เรียนมองเห็นเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ขั้นที่ 3 ผู้สอนแสดงสาธิตการประกอบทักษะที่จะสอนให้ผู้เรียนดูอย่างช้าๆ พร้อมทั้งอธิบายเทคนิควิธีตามลำดับขั้นตอนให้ฟังอีกครั้ง ขั้นที่ 4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามขั้นตอนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องหรือฝึกทักษะอยู่บ่อยๆ จนเกิดความชำนาญและขั้นที่ 5 ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงเกณฑ์และการประเมินผลด้านทักษะว่ามีอย่างไร เช่น นับได้เท่าไรจึงจะถือว่ามีความตามเกณฑ์หรือใช้เวลาเท่าใดทำสำเร็จจึงจะถือว่ามีความตามเกณฑ์ เป็นต้น ซึ่งเกณฑ์นี้มักจะเกี่ยวข้องกับเวลาและปริมาณหรือคุณภาพอยู่ด้วยเสมอ

ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ช่อนกลิ่น เรื่องยังมี (2552, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.05-85.18 ซึ่งอยู่ในระดับดี ต่อมา พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชื้อซานกระด้าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็งตามแนวคิดของเดวิส ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ นักเรียนมีผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนร้อยละ 84.60 นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะท่ารำเชื้อซานกระด้างดีขึ้น โดยมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะเท่ากับ 91.67 อีกทั้ง ชนนท์วิไล ธงเชื้อ (2555, น.ง) ศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงาน โดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ นงนุช พรหมมาแซ่ (2554, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.25 และนักเรียนจำนวนร้อยละ 85 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้และยังได้คะแนนทักษะการปฏิบัติงานเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้

หากแต่การสอนทักษะปฏิบัติการติดกลองยาวแบบปกติก็ยังมีผลให้ทักษะปฏิบัติการติดกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนวัดปริวาส โดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจะช่วยให้สะท้อนผลลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ไดน์ทอน (Deighton, 1971, p.72) ได้กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ (Motor Skill) เป็นการทำงานของมนุษย์ ซึ่งได้รวมเอาการเคลื่อนไหวทั้งหมดของร่างกายเข้าไว้ ไม่ว่าจะเป็นแขนขาหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของร่างกาย เช่น นิ้วมือด้วยกิจกรรมของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวมักจะเกี่ยวกับ รูปแบบที่เกิดขึ้นในสมองและปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไป ดังที่ แกร์ริสัน (Garrison, 1972 อ้างถึงใน อภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น.68) ได้กล่าวว่าลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะประกอบด้วย 1) ความแม่นยำและความรวดเร็วในการกระทำและ 2) ความสอดคล้องผสมผสานกันอย่างเหมาะสมของกล้ามเนื้อต่างๆ ย่อมจะปรากฏในการกระทำที่มีทักษะการทำงานประสานกันของกล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปราณี เปล่งสูงเนิน (2554, น.ค) ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ในการจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ทำให้พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นมีการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม รู้จักเสียสละช่วยเหลือเพื่อน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ครูผู้สอนควรศึกษาหลักวิธีการขั้นตอนแนวคิดของเดวิสวิเคราะห์เนื้อหาสาระ สรรวจสภาพของผู้เรียน แล้วจึงจัดกลุ่มทักษะใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยๆ เพื่อสาธิตและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามที่ละทักษะจนเกิดความชำนาญในแต่ละทักษะย่อย จากทักษะที่ง่ายไปยังทักษะที่ยากขึ้น แล้วจึงฝึกปฏิบัติรวมกันเป็นทักษะใหญ่

1.2 ก่อนที่จะสาธิตและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตาม ครูผู้สอนควรเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เพื่อให้ไม่เกิดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ครูผู้สอนคอยให้กำลังใจแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก

1.4 ครูผู้สอนควรแจ้งผลคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างเรียนให้นักเรียนได้ทราบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดแรงกระตุ้นที่จะฝึกปฏิบัติให้ดีขึ้น

1.5 นอกจากนี้ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ซักถามอย่างเต็มที่และมีความยืดหยุ่นในเวลาทำกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการสอนวิธีอื่นๆอย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน เน้นให้ความสำคัญกับนักเรียนในการนำไปใช้ในในชีวิตจริง

2.2 ควรมีการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน กับเครื่องดนตรีไทยประเภทอื่นๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวิสในกลุ่มสาระอื่นๆ ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เช่น กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาหรือกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการสอนและรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสไปใช้ในกลุ่มสาระอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
สารานุกรม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารุณี ลิ้มปานานนท์. (2539). **การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเองสำหรับครูชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉันทนา เอี่ยมสกุล. (2545). **นาฏลีลาอาเซียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสาขาการละคร
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนันท์วิไล ชงเชื้อ. (2555). **การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิด ในรายวิชา
สาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์เชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ช่อนกลิ่น เรืองยังมี. (2552). **ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตาม
แนวคิดของเดวิด ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทิตนา แวมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนพร ฉายประทีป. (2555). **ความรู้เบื้องต้นนาฏศิลป์พื้นเมืองรำกลองยาว**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก <https://sites.google.com/site/5327jenjira/caw-hwa-phelng>
- นงนุช พรหมมาแซ่. (2554). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ
เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์. (2535). **การพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นทักษะปฏิบัติ
สำหรับครูวิชาอาชีพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญธง วสุริย์. (2546). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อถ่ายโยงทักษะปฏิบัติสำหรับอาชีพ
อุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครปฐม.
ต้นรัก. (2555). ประวัติความเป็นมาของกลองยาว. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก <http://fa.kku.ac.th/webboard/index.php?topic=434.0>,
ปราณี เปล่งสูงเนิน. (2554). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft
Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
พัฒนพงศ์ บรรณการ. (2552). การพัฒนาแบบฝึก เรื่องการเป่าขลุ่ยไทยสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
พิมพ์ลาภรณ์ วัลคำ. (2553). ผลการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ เรื่องเจิ้งซานกระดิ่งชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็ง ตามแนวคิดของเดวิส. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
พูนพิศ อมาตยกุล. (2534). พระราชวังและวังกับการดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
รวีวรรณ โขนงนุช. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเขียนลายสังคโลก
โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเสด็จ อำเภอสรีสัชชาลัย จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
ศรีมงคล เทพธัญญ์. (2548). เอกสารคำสอนรายวิชาทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ :
สำนักส่งเสริมวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
สมคิด สร้อยน้ำ. (2542). หลักการสอน 2. อุดรธานี : สำนักส่งเสริมวิชาการ
สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
สุพัตรา รักชาติ. (2556). ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ
ที่เน้นเทคนิคเพื่อช่วยเพื่อน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- สุมิตร เทพวงษ์. (2548). **นาฏศิลป์ไทย : นาฏศิลป์สำหรับครูประถมศึกษา-อุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุรสิทธิ์ ปิ่นเส. (2536). **ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย แขนงดนตรี-นาฏศิลป์ ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2531). **ทฤษฎีและทางปฏิบัติ: ในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : เจเนอรัลบุ๊กส์ เซนเตอร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). **นวัตกรรมทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2549). **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- อรรพรรณ บรรจงศิลป์ และอาภรณ์ มนตรีศาสตร์. (2527). “หลักการสอนดนตรี นาฏศิลป์”. **เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มสร้างเสริมนิสัย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8 สาขา ศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- แอนนา บัดชาเขียว. (2556). **ผลของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เสริมด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนและการใช้แบบฝึกทักษะต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านทักษะปฏิบัติคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- De Cecco, J.P. (1968). **The Psychology of Learning and Instructions: Educational Psychology**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice – Hall.
- Deighton, L.C. (1971). **The Encyclopedia of Education**. Volume 6: The Macmillan Company & The Free Press.
- Devies, G. A. (1971). “Teaching for Creativity.” **Journal of Research and Development in Education**. 3(May 1971), 30-33.
- Gagne', R. M. (1979). **Principles of Instructional Design**. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Garrison R.C. & R. Morgan. (1972). **Educa6ion Psychology**. Ohio Charies: E.Merrill.

- Ferley, Maureen. (2007). "An Action Research Study of Effective and Efficient Rehearsals in a Grade 8 Band Setting" **Masters Abstract International**. 45(3) June : unpagged.
- Lansing. (1976). **Art, Artists, and Art Education**. United States : Hunt Pub.
- Weisman, Eleanor Frances. (1995). "A Movement and Dance Residency at a Lakota Indian Reservation School : An Action Research Study," **Dissertation Abstracts International**. 56(1); July : 11-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ ชาญเลขา	ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล	รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา วิไลลักษณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๓๐๖๓ ถนนอิสราภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาวรัตน์ ชาญเลข

ด้วยนางสาวคันธาวรัตน์ ธรรมธร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดบิรवास ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของครูผู้สอนกับการสอนปกติ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๓๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล

ด้วยนางสาวคันธารัตน์ ธรรมธ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดปวิवास ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๓๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุพัทธา วิไลลักษณ์

ด้วยนางสาวคันธารัตน์ ธรรมธร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบทักษะการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดปวิวาส ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เขี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปวิवास

ด้วยนางสาวคันธาวรัตน์ ธรรมธร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเควีส์และการสอนแบบปกติ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวินิจฉัย ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสวีรัตน์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๒ โรงเรียนวัดปวิवास รวมจำนวน ๖๐ คน ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จำนวน ๑๓ คาบ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วาปี คงอินทร์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๓๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๐

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง

แบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เรื่อง ทักษะปฏิบัติการติกลงยาว สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาประเมินตรวจระดับความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบปกติ ความสอดคล้องว่าอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ และให้น้ำหนักของคะแนน ดังนี้

ระดับความเหมาะสม	คะแนน
เหมาะสมมากที่สุด	5
เหมาะสมมาก	4
เหมาะสมปานกลาง	3
เหมาะสมน้อย	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	1

รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.จุดประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรม					
2.จุดประสงค์สอดคล้องกับการวัดประเมินผล					
3.กิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการสอนตามนิยาม					
4.กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5.เวลามีความเหมาะสม					
6.สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรม					
7.การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด	คะแนน	5
เหมาะสมมาก	คะแนน	4
เหมาะสมปานกลาง	คะแนน	3
เหมาะสมน้อย	คะแนน	2
เหมาะสมน้อยที่สุด	คะแนน	1

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (2)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.การกำหนดเกณฑ์สอดคล้องกับนิยามศัพท์					
2.เกณฑ์การตีคนเดียวมีความเหมาะสม					
3.ระดับคุณภาพของเกณฑ์ ทำทางการตีกลองยาวมีความเหมาะสม					
4.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินจังหวะมีความเหมาะสม					
5.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินทำนองมีความเหมาะสม					
6.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินความไพเราะมีความเหมาะสม					
7.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินการรวมวงมีความเหมาะสม					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ระดับความเหมาะสม		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
1.จุดประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรม	4.33	.57	มาก
2.จุดประสงค์สอดคล้องกับการวัดประเมินผล	4.33	.57	มาก
3.กิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการสอนตามนิยาม	4.00	.00	มาก
4.กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	.57	มาก
5.เวลามีความเหมาะสม	4.33	.57	มาก
6.สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรม	4.00	1.00	มาก
7.การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม	4.00	.00	มาก
รวม	4.19	.21	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว

รายการ	ระดับความเหมาะสม		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลค่า
1.การกำหนดเกณฑ์สอดคล้องกับนิยามศัพท์	4.00	1.00	มาก
2.เกณฑ์การตีคนเดียวมีความเหมาะสม	4.33	.57	มาก
3.ระดับคุณภาพของเกณฑ์ ทำทางการตีกลองยาวมีความเหมาะสม	4.33	1.15	มาก
4.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินจังหวะมีความเหมาะสม	4.33	.57	มาก
5.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินทำนองมีความเหมาะสม	4.33	.57	มาก
6.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินความไพเราะมีความเหมาะสม	5.00	.00	มากที่สุด
7.ระดับคุณภาพของเกณฑ์การประเมินการรวมวงมีความเหมาะสม	4.66	.57	มากที่สุด
รวม	4.42	.57	มาก

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ท่าทางในการตีกลองยาว	ตีกลองยาวได้ถูกต้องตามหลักจังหวะ และทำนองของเพลงได้อย่างถูกต้อง	ตีกลองยาวได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนองเพลงได้บ้าง	ตีกลองยาวได้แต่ยังไม่ถูกต้อง ผู้สอนต้องคอยบอกเสมอ	ตีกลองยาวได้แต่ไม่ถูกจังหวะและทำนอง
2.จังหวะ	ตีกลองยาวได้ดี มีจังหวะ	ตีกลองยาว ผิดพลาด 3-4 ครั้ง	ตีกลองยาว ผิดพลาด 5-6 ครั้ง	ตีกลองยาว ผิดพลาด 7-8 ครั้ง
3.ทำนอง	ตีกลองยาวได้ดี ไม่ผิดทำนอง	ตีกลองยาวผิดทำนอง 2 ครั้ง	ตีกลองยาวผิดทำนอง 3 ครั้ง	ตีกลองยาวผิดทำนอง 4 ครั้ง
4.ความไพเราะ	ตีกลองยาวได้ตามทำนอง เข้าจังหวะ กลมกลืนกับเครื่องดนตรีอื่นๆ	ตีกลองยาวเหมาะสม ตามทำนอง และจังหวะ	ตีกลองยาวเหมาะสม ตามทำนอง บางจังหวะ	ตีกลองยาวไม่สอดคล้องเหมาะสม ตามทำนอง และจังหวะ
5.การรวมวง	ตีกลองยาวพร้อมเพียง ตามทำนอง จังหวะ และประดิษฐ์ไพเราะ	ตีกลองยาวพร้อมเพียง ตามทำนอง จังหวะ	ตีกลองยาวพร้อมเพียง ตามทำนอง บางจังหวะ	ตีกลองยาวไม่พร้อมเพียง ตามทำนอง และจังหวะ

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

สาระ ดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง เสียงและจังหวะการตีกลองยาวฟ้อนรำ

เวลา 100 นาที

สาระสำคัญ

การฝึกตีกลองยาวนั้นจะต้องเริ่มจากการฝึกเสียงพื้นฐาน มีด้วยกัน 3 เสียง ได้แก่ เสียงปะ เสียงเพ็ง และเสียงบ่อม เมื่อฝึกตี 3 เสียงนี้ชำนาญแล้วก็สามารถตีให้เข้ากับเครื่องประกอบจังหวะอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งหลักการตีกลองยาวเบื้องต้นนั้นจะต้องฝึกตีเสียงพื้นฐานทั้ง 3 เสียง

จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 1 มีลีลาที่ อ่อนช้อยสวยงาม สง่าผ่าเผย ใช้ประกอบการรำท่าที่ 1 (ท่าออก) และท่าที่ 2 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ --- บ่อม/ - เพ็ง - - / - เพ็ง - - / - เพ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง -- ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวเสียงต่างๆ ได้
2. นักเรียนสามารถตีกลองจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำได้ทั้งตีคนเดียวและการตีรวมวง

เนื้อหา

การตีกลองยาวเสียงต่างๆและเพลงกลองยาวฟ้อนรำ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาว เสียงปะ เสียงเพ็ง เสียงบ่อม จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ และการลงจบ ให้นักเรียนดู

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

- 2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง
- 2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆทั้งหมดทีละส่วน โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และให้ฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. กลองยาว
3. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

ใบความรู้ที่ 1

จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ

จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 1 มีลีลาที่ อ่อนช้อยสวยงาม สง่าผ่าเผย ใช้ประกอบการรำท่าที่ 1 (ท่าออก) และท่าที่ 2 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ --- บ่อม/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

การฝึกตีกลองยาวนั้นจะต้องเริ่มจากการฝึกเสียงพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการฝึกตีกลองยาว มีด้วยกัน 3 เสียง ได้แก่ เสียงป๊ะ เสียงเฟ็ง และเสียงบ่อม เมื่อฝึกตี 3 เสียงนี้ชำนาญแล้วก็สามารถตีให้เข้ากับเครื่องประกอบจังหวะอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งหลักการตีกลองยาวเบื้องต้นนั้นจะต้องฝึกตีเสียงพื้นฐานทั้ง 3 เสียง ดังนี้

การตีกลองยาว เสียงป๊ะ เป็นเสียงที่เกิดจากการตีกลองยาวโดยใช้ปลายนิ้วมือขวาทั้ง 4 นิ้ว ได้แก่ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย ยกเว้นหัวแม่มือ ตีกลงบนหน้ากลอง โดยใช้ฝ่ามือตีที่ตรงกลางของกลองแบบแฉลบ ๆ แล้วใช้นิ้วมือทั้ง 4 กดให้แน่นกับหน้ากลอง จะทำให้เกิดเสียงป๊ะ ส่วนมือซ้ายพักไว้ที่ขอบกลอง

การตีกลองยาว เสียงเฟ็ง คือ เสียงที่เกิดจากการตีเปิดมือโดยใช้มือขวาบริเวณโคนนิ้วถึงปลายนิ้ว โดยให้นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันตีลงที่บนหน้า กลองยาวบริเวณระหว่างขอบกลองกับใจกลางหน้ากลอง

การตีกลองยาว เสียงบ่อม คือ เสียงที่มีใช้มากสำหรับการตีกลองยาว จะใช้ในตอนแรกหลังจากโห่สามลาแล้วโหม่งขึ้นจังหวะ ต่อจากนั้นจึงตีเป็นเสียงบ่อม สำหรับการบังคับมือคือให้กำมือขวาแล้วตีลงบนหน้า กลองบริเวณที่ติดข้างสุด เมื่อตีแล้วให้ผู้ตียก มือขึ้นเล็กน้อยจากหน้ากลองทันที เพื่อช่วย ให้เสียงที่ตีแล้วนั้นดังกังวานและเกิดเป็น เสียงบ่อมตามที่ต้องการ

ใบงานที่ 1

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการลงจบ

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

โจทย์ปัญหา

1. อธิบายและฝึกปฏิบัติการตีเสียง

1.1 ปะ.....

.....

1.2 เฟ็ง.....

.....

1.3 บ่อม.....

.....

2. เขียนจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการลงจบ

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนตีจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการลงจบ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 2 มีลีลาแบบสบายสบาย เหมือนเดินชมความสดใสของท้องทุ่งนา ใช้ประกอบการรำทำที่ 3 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/- เฟ็ง – บ่อม/จะต้อง ตีเสียงดังกล่าวนี่ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

การตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆทั้งหมดที่ละส่วน โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการตี
ลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และให้ฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. กลองยาว
3. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

ใบความรู้ที่ 2
เพลงดีจังหวะกลองยาว

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 2 มีลีลาแบบสบายสบาย เหมือนเดินชมความสดใสของ
ท้องทุ่งนา ใช้ประกอบการรำทำที่ 3 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /--- บ่อม/
--- บ่อม/ --- บ่อม/- เฟ็ง – บ่อม/จะต้อง ตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย
เสียง / -- ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

ใบงานที่ 2

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากโจทย์ต่อไปนี้

โจทย์ปัญหา 1. เขียนจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตีกลองยาวเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจ

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 3 มีลีลาเร้าปลุกใจให้สนุกสนานในการเล่นกลองยาว ใช้ประกอบการรำทำที่ 4 ของการรำกลองยาวมีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - - / - เฟ็ง - บ่อม / - - - เฟ็ง / - เฟ็ง - บ่อม / จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ /- - - บ่อม /- - - บ่อม /- - - บ่อม /

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆทั้งหมดทีละส่วน โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขึ้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และให้ฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุทัศนัการแสดงวงกลองยาว
2. กลองยาว
3. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน

()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจ

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 4 มีลีลาที่คึกคัก เร้าใจด้วยเสียงเพลงตีจังหวะกลองยาว ใช้ประกอบการรำทำที่ 5 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - เฟ็ง/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - เฟ็ง/ - - - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะ เพลงกลองยาวระทึกใจและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจและให้นักเรียนฝึกตามที่เสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และให้ฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. กลองยาว
3. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน

()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวเถิง

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 5 มีลีลาที่สนุกสนานตามแบบฉบับกลองยาว ใช้ประกอบการรำทำที่ 6 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - - / - เฟ็ง - ป๊ะ / - - - - เฟ็ง / - เฟ็ง - ป๊ะ / จะต้องตีเสียงดังกว่านี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ / - - - - บ่อม / - - - - บ่อม / - - - - บ่อม /

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเถิงได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและการตี
ลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัตถุประสงค์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 5
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

สาระ ดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 6 มีลีลาที่สนุกสนาน เร้าใจ ใช้ประกอบการรำทำที่ 7 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - เฟ็ง บ่อม /- เฟ็ง - บ่อม/ เฟ็ง บ่อม เฟ็ง บ่อม/ - ป๊ะ ป๊ะ ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ช้าและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและการตีลง
จบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 6
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 7 มีลีลาที่รู้สึกสบายเหมือนได้อยู่ในดินแดนแห่งสวรรค์ ใช้ประกอบการรำทำที่ 8 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ / - เฟ็ง - เฟ็ง / จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย /- - ป๊ะ ป๊ะ / - - บ่อม / - - - บ่อม /

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์ได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียวและการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์และการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์และการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ช้าและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์ และให้นักเรียนฝึกตีกลองยาวตามที่เสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขึ้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนเทคนิคการปฏิบัติตีกลองยาวได้แล้ว ครูสอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆ ให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะวรรค์และการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้อย่างไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุทัศนังการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 7
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

สาระ ดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวฆ้องชัย

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 8 มีลีลาที่ทำให้รู้สึกเหมือนมีชัยชนะ ใช้ประกอบการรำทำที่ 9 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/- เฟ็ง - ป๊ะ/- เฟ็ง - ป๊ะ/- เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ และลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวฆ้องชัยได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวฆ้องชัยและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวฆ้องชัยและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวฆ้องชัยและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัยและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัตถุประสงค์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 8
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 9 มีลีลาที่ให้ผู้รู้สึกว่าบ้านนาเรานี้ช่างมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 10 ของการรำกลองยาว มีเสียง ต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- เฟ็ง – ป๊ะ/ - เฟ็ง – เฟ็ง/ - ป๊ะ เฟ็ง ป๊ะ/ - เฟ็ง เฟ็ง เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะและลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาและให้นักเรียนฝึกตามทีละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆทีละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้อย่างไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุสำหรับการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 9
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 10 มีลีลาที่แสดงออกถึงความคึกคัก ฮึกเหิม และกล้าหาญชาญชัยยิ่งนัก ใช้ประกอบการรำทำที่ 11 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ / - - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้นี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ / - - - บ่อม / - - - บ่อม / - - - บ่อม /

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียวและการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัตถุประสงค์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 10
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริง

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 11 มีลีลาที่แสดงออกถึงความรื่นเริง และมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 12 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /--- ป๊ะ/ --- เฟ็ง/ --- ป๊ะ/ --- เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริงได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริงและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริงและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวรื่นเริงและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวรื่นริงและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้อย่างไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วิดีทัศน์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 11
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย

เวลา 50 นาที

สาระสำคัญ

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 12 มีลีลาที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ใช้ประกอบการรำทำที่ 13 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/ - เฟ็ง - บ่อม/ - - - ป๊ะ/ - เฟ็ง- บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้นี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยได้อย่างถูกต้อง ทั้งการตีคนเดียว และการตีรวมวง

เนื้อหา

กลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยและการตีลงจบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้มือตีทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ช้าและเร็วเกินไป

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

2.1 ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยและให้นักเรียนฝึกตามที่ละเสียง

2.2 ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกตาม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะย่อยส่วนต่างๆที่ละส่วน โดยครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูสอนเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวต่างๆ ให้ชัดเจนและประณีต เช่น ให้นักเรียนฝึกการตีประคบมือ คือการเกร็งข้อศอกและฝ่ามือ ให้เกิดเสียงไพเราะขึ้น

5. ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และฝึกการรวมวง

สื่อการเรียนการสอน

1. วิดีทัศน์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 12
3. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

ทักษะการตีกลองยาว โดยใช้แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง เสียงและจังหวะการตีกลองยาว

เวลา 100 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี 2.1.1 ระบอบองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์

2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ

2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง

2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนรู้จักส่วนประกอบของกลองยาว
2. นักเรียนจำแนกและบอกเสียงกลองยาว
3. นักเรียนตีกลองยาวในเสียงที่ครูกำหนดได้
4. นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การตีกลองยาว และสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

สาระการเรียนรู้

เสียงและจังหวะการตีกลองยาว

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นบรรยาย

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นสาธิต

2. ครูอธิบายส่วนประกอบของกลองยาว เสียงและจังหวะการตีกลองยาว
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบความสามารถ ออกเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในจำนวนเท่าๆ กัน
4. ครูสาธิตการตีกลองยาวเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตีกลองยาวตามเสียงที่ครูสาธิต

ขั้นปฏิบัติ

5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง เสียงและจังหวะกลองยาว
6. ครูทดสอบการปฏิบัติการตีกลองยาวนักเรียนที่ละกลุ่ม ตามเสียงที่ได้เรียนรู้ในชั่วโมง

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้ที่ 1
3. ใบงานที่ 1
4. กลองยาว

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

ใบความรู้ที่ 1

จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ

จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ หมายถึง เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 1 มีลีลาที่อ่อนช้อยสวยงาม สง่าผ่าเผย ใช้ประกอบการรำท่าที่ 1 (ท่าออก) และท่าที่ 2 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ --- บ่อม/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

การฝึกตีกลองยาวนั้นจะต้องเริ่มจากการฝึกเสียงพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการฝึกตีกลองยาว มีด้วยกัน 3 เสียง ได้แก่ เสียงป๊ะ เสียงเฟ็ง และเสียงบ่อม เมื่อฝึกตี 3 เสียงนี้ชำนาญแล้วก็สามารถตีให้เข้ากับเครื่องประกอบจังหวะอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งหลักการตีกลองยาวเบื้องต้นนั้นจะต้องฝึกตีเสียงพื้นฐานทั้ง 3 เสียง ดังนี้

การตีกลองยาว เสียงป๊ะ เป็นเสียงที่เกิดจากการตีกลองยาวโดยใช้ปลายนิ้วมือขวาทั้ง 4 นิ้ว ได้แก่ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย ยกเว้นหัวแม่มือ ตีกลงบนหน้ากลอง โดยใช้ฝ่ามือตีที่ตรงกลางของกลองแบบแฉลบ ๆ แล้วใช้นิ้วมือทั้ง 4 กดให้แน่นกับหน้ากลอง จะทำให้เกิดเสียงป๊ะ ส่วนมือซ้ายพักไว้ที่ขอบกลอง

การตีกลองยาว เสียงเฟ็ง คือ เสียงที่เกิดจากการตีเปิดมือโดยใช้มือขวาบริเวณโคนนิ้วถึงปลายนิ้ว โดยให้นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันตีลงที่บนหน้า กลองยาวบริเวณระหว่างขอบกลองกับใจกลางหน้ากลอง

การตีกลองยาว เสียงบ่อม คือ เสียงที่มีใช้มากสำหรับการตีกลองยาว จะใช้ในตอนแรกหลังจากโหม่งสามลาแล้วโหม่งขึ้นจังหวะ ต่อจากนั้นจึงตีเป็นเสียงบ่อม สำหรับการบังคับมือคือให้กำมือขวาแล้วตีลงบนหน้า กลองบริเวณที่ติดข้าวสุก เมื่อตีแล้วให้ผู้ตียก มือขึ้นเล็กน้อยจากหน้ากลองทันที เพื่อช่วย ให้เสียงที่ตีแล้วนั้นดังกังวานและเกิดเป็น เสียงบ่อมตามที่ต้องการ

ใบงานที่ 1

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการลงจบ

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

โจทย์ปัญหา

3. อธิบายการตีเสียง

3.1 ปะ.....

3.2 เฟ็ง.....

3.3 บ่อม.....

4. เขียนจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำและการลงจบ

3. ให้นักเรียนตีจังหวะเพลงกลองยาวฟ้อนรำ

เกณฑ์การประเมินการตีกลองยาว

ให้ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ถูกต้องตามขั้นตอนของทักษะ
และมีความพร้อมเพียง

ให้ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ถูกต้องตามขั้นตอนของทักษะ
แต่ขาดความพร้อมเพียง

ให้ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ 1-2 แบบ

ให้ 1 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ตามขั้นตอนของทักษะ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้จังหวะเพลงกลองยาว และสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 2 มีลีลาแบบสบายสบาย เหมือนเดินชมความสดใสของ ท้องทุ่งนา ใช้ประกอบการรำทำที่ 3 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /--- บ่อม/ --- บ่อม/ --- บ่อม/- เฟ็ง – บ่อม/จะต้อง ตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย เสียง / - - ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายใบงาน แล้วให้นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์

ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง แล้วให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

ขั้นปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนฝึกทักษะการตีกลองยาวในจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่ง ทีละท่อน โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว จากนั้นให้นักเรียนตีเพลงกลองยาวชาวทุ่งตั้งแต่ต้นจนจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ

ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วิดีทัศน์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 2

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

ใบความรู้ที่ 2
เพลงดีจังหวะกลองยาว

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 2 มีลีลาแบบสบายสบาย เหมือนเดินชมความสดใสของ
ท้องทุ่งนา ใช้ประกอบการรำทำที่ 3 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /--- บ่อม/
--- บ่อม/ --- บ่อม/- เฟ็ง – บ่อม/จะต้อง ตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย
เสียง / -- ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

ใบงานที่ 2

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากโจทย์ต่อไปนี้

โจทย์ปัญหา 1. เขียนจังหวะเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตีกลองยาวเพลงกลองยาวชาวทุ่งและการลงจบ

เกณฑ์การประเมินการตีกลองยาว

ให้ 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ถูกต้องตามขั้นตอนของทักษะ
และมีความพร้อมเพียง

ให้ 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ถูกต้องตามขั้นตอนของทักษะ
แต่ขาดความพร้อมเพียง

ให้ 2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ 1-2 แบบ

ให้ 1 คะแนน หมายถึง ไม่สามารถปฏิบัติทักษะการตีกลองยาวได้ตามขั้นตอนของทักษะ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจ

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาว และสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 3 มีลีลาเร่งเร้าปลุกใจให้สนุกสนานในการเล่นกลองยาว ใช้ประกอบการรำทำที่ 4 ของการรำกลองยาวมีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - - / - เฟ็ง - บ่อม / -- - เฟ็ง / - เฟ็ง - บ่อม / จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ /- - - บ่อม /- - - บ่อม /- - - บ่อม /

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกใบงาน และอธิบายเนื้อหาในใบงาน พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์

2. ขั้นสาธิต

ครูให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและการตีลงจบ ครูสาธิตการตีลงจบ

3. ขั้นปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนฝึกการตีกลองยาว ตามตัวอย่างที่ครูสาธิต โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูเสริมทักษะการตีเสียงกลองยาวต่างๆ ครูให้นักเรียนตีกลองยาว ทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวปลุกใจและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคน และปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 3

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจ

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 คนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า คนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบอบคัมภ์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด คำตอบที่ได้และแสดงวิธีทำได้
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาว และนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 4 มีลีลาที่คึกคัก เร้าใจด้วยเสียงเพลงตีจังหวะกลองยาว ใช้ประกอบการรำทำที่ 5 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - เฟ็ง/ - เฟ็ง - - / - เฟ็ง - เฟ็ง/ - - - ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนการตีกลองยาวในชั่วโมงที่ผ่านมา แจกใบงาน และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายใบงานที่ครูแจก

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจ ให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจ ตั้งแต่เริ่มจนจบ ให้นักเรียนดู โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

ให้นักเรียนฝึกการตีกลองยาวเพลงกลองยาวระทึกใจ โดยครูคอยสังเกตและชี้แนะข้อผิดพลาด เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาว จากนั้นให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวระทึกใจและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงที่ละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 4

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวเถิง

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด คำตอบที่ได้และแสดงวิธีทำได้
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วสามารถตีกลองยาวได้อย่าง ถูกต้องและมีคุณภาพ

เนื้อหา

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 5 มีลีลาที่สนุกสนานตามแบบฉบับกลองยาว ใช้ ประกอบการรำทำที่ 6 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - / - เฟ็ง - ป๊ะ / - - - เฟ็ง / - เฟ็ง - ป๊ะ / จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ / - - - ป่อม / - - - ป่อม / - - - ป่อม /

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม และแจกใบงาน แล้วให้นักเรียนอธิบายเนื้อหาในใบงาน

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวเถิง โดยให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ เมื่อครูสาธิตเสร็จแล้ว ชักถามความเข้าใจ แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการตีจังหวะเพลงกลองยาวเถิง โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ

เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูเสริมทักษะและเทคนิคการตีเสียงกลองยาวเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวเถิงและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงที่ละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุทัศนัการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 5

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์

2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ

2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง

2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด คำตอบที่ได้และแสดงวิธีทำได้
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาว แล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้ อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

เนื้อหา

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 6 มีลีลาที่สนุกสนาน เร้าใจ ใช้ประกอบการรำทำที่ 7 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - เฟ็ง บ่อม /- เฟ็ง - บ่อม/ เฟ็ง บ่อม เฟ็ง บ่อม/ - ป๊ะ ป๊ะ ป๊ะ/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วย /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม และให้นักเรียนอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนที่ผ่านมา แจกใบงาน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนตามใบงาน

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ ให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย

ครูให้นักเรียนฝึกตีจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจ ตามแบบที่ครูสาธิต โดยให้นักเรียนตีกลองยาวตั้งแต่ต้นจนจบเพลง โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ การตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวเร้าใจและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุทัศนัยการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 6

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

2. ขั้นสาธิต

ครูให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์และการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ

3. ขั้นปฏิบัติ

ครูสาธิตการตีลงจบและให้นักเรียนฝึกการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์ตามแบบที่ครูสาธิต โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ ในขั้นตอนนี้ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์และการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้อย่างไม่ผิดพลาดและชำนาญ และในตอนท้ายชั่วโมงครูทดสอบจากการปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนการสอน

1. วิดีทัศน์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 7

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

สาระ ดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวกลองชัย

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 8 มีลีลาที่ทำให้รู้สึกเหมือนมีชัยชนะ ใช้ประกอบการรำทำที่ 9 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ/- เฟ็ง - ป๊ะ/- เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ และลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/- - - บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกใบงาน ทบทวนความรู้เดิม และให้นักเรียนร่วมกัน คิดวิเคราะห์จากใบงานที่ครูแจก

2. ขั้นสาธิต

ครูให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัยและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนฝึกการตีจังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัย โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวฉลองชัยและการตีลงจบโดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงที่ละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัตถุประสงค์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 8

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี 2.1.1 ระบอบคัมภีร์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์

2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ

2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง

2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

เนื้อหา

เพลงดีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 9 มีลีลาที่ให้ผู้รู้สึกว่าบ้านนาเรานี้ช่างมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 10 ของการรำกลองยาว มีเสียง ต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- เฟ็ง - ป๊ะ/ - เฟ็ง - เฟ็ง/ - ป๊ะ เฟ็ง ป๊ะ/ - เฟ็ง เฟ็ง เฟ็ง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะและลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/- - - บ่อม/- - - บ่อม/ - - - บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วให้สุ่มเรียกนักเรียน 5 คน ออกมาแสดงการตีจังหวะ เพลงกลองยาวกลองชัย ครูอธิบายข้อดีข้อเสียการตีกลองยาวของนักเรียนทีละคน แจกใบงาน และให้อธิบายเนื้อหาในใบงาน

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา ครูให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

เมื่อครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนาจบเพลง แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม แบบละความสามารถ โดยให้แต่ละกลุ่มมีจำนวนเท่าๆ กัน และให้นักเรียนฝึกการตีจังหวะเพลงกลองยาวบ้านนา โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงที่ละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 9

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10

สาระ คนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 คนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า คนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

- ตัวชี้วัดชั้นปี**
- 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์
 - 2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ
 - 2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง
 - 2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 10 มีลีลาที่แสดงออกถึงความศึกคัก ฮึกเหิม และกล้าหาญชาญชัยยิ่งนัก ใช้ประกอบการรำทำที่ 11 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /- - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ / - - - ป๊ะ / - เฟ็ง - ป๊ะ / จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบ จังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ / - - - บ่อม / - - - บ่อม / - - - บ่อม /

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ แจกใบงาน ทบทวนความรู้เดิม พร้อมทั้งอธิบายใบงาน

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก ครูให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึกและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

เมื่อครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก จากนั้นแบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 5 กลุ่มในจำนวนเท่าๆ กัน แล้วให้นักเรียนฝึกการตีจังหวะเพลงกลองยาวกลองศึก และการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุชิ้นการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 10

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
 ()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11

สาระ ดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวรีนเริง

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี 2.1.1 ระบอบคัมภ์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์

2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ

2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง

2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

เนื้อหา

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 11 มีลีลาที่แสดงออกถึงความรื่นเริง และมีความสุข ใช้ประกอบการรำทำที่ 12 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่างๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ /--- ป๊ะ/ --- เฟิง/ --- ป๊ะ/ --- เฟิง/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง /- - ป๊ะ ป๊ะ/ --- บ่อม/ --- บ่อม/ --- บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม โดยซักถามความเข้าใจและปัญหา การตีกลองยาว ครูชี้แนะเทคนิคเพิ่มเติม และแจกใบงาน

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวรีนเริง ให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวรีนเริงและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวรีนเริงและการตีลงจบ โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ ครูให้นักเรียนตีกลองยาวรวมทุกเสียงเป็นจังหวะเพลงกลองยาวรีนเริงและการตีลงจบ โดยให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ และครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วัสดุสำหรับการแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 11

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12

สาระดนตรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง จังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย

เวลา 50 นาที

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี 2.1.1 ระบุองค์ประกอบดนตรีในเพลงที่ใช้ในการสื่ออารมณ์

2.1.2 จำแนกลักษณะของเสียงขับร้องและเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ

2.1.4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนอง

2.1.7 ใช้ดนตรีร่วมกับกิจกรรมในการแสดงออกตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพตามเนื้อหาที่กำหนด
2. นำความรู้และทักษะปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้การตีกลองยาวแล้วนักเรียนสามารถตีกลองยาวได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

เนื้อหา

เพลงตีจังหวะกลองยาวในลำดับที่ 12 มีลีลาที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ใช้ประกอบการรำทำที่ 13 ของการรำกลองยาว มีเสียงต่าง ๆ ใน 1 จังหวะ ดังนี้ / - - - ป๊ะ/ - เฟ็ง - บ่อม/ - - - ป๊ะ/ - เฟ็ง- บ่อม/ จะต้องตีเสียงดังกล่าวนี้นี้ให้ครบ 8 จังหวะ แล้วลงจบจังหวะด้วยเสียง / - - - ป๊ะ ป๊ะ/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/ - - - บ่อม/

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นบรรยาย

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม โดยสนทนาเกี่ยวกับปัญหาของการตีกลองยาวในเพลงต่างๆ ตามที่เคยเรียนมา ครูให้คำแนะนำเพื่อเพิ่มทักษะให้เกิดความชำนาญ

2. ขั้นสาธิต

ครูสาธิตการตีจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย ให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้มือทำเสียงต่างๆ โดยครูสาธิตการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทยและการตีลงจบ ให้นักเรียนดูตั้งแต่ต้นจนจบ โดยจังหวะไม่ซ้ำและเร็วเกินไป

3. ขั้นปฏิบัติ

ครูให้นักเรียนฝึกการตีกลองยาวจังหวะเพลงกลองยาวชาวไทย ให้ตีครั้งละ 8 รอบ จนกว่าจะทำได้โดยไม่ผิดพลาดและชำนาญ โดยที่ครูคอยสังเกตและคอยชี้แนะ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูทดสอบจากการปฏิบัติจริงทีละคนและปฏิบัติพร้อมกันเป็นกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. วิดีทัศน์การแสดงวงกลองยาว
2. ใบความรู้กิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ 12

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบสังเกตจากการปฏิบัติ
2. ใบงาน

บันทึกหลังสอน

----- ผู้สอน
()

ภาคผนวก จ
ตำเนาประกาศนียบัตร

**สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**

ร่วมกับ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
สมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย และโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มอบเกียรติบัตร เพื่อแสดงว่า

ศันธารัตน์ ภัวรมภร

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ภาคโปสเตอร์

ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ๒๕๕๘

เรื่อง "การวิจัยรับใช้ชุมชน สร้างสังคมฐานความรู้"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ดร.พรศิริ กองนวล

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวลักษณ์ เวชวิทย์สิง

อธิการบดี

ภาคผนวก ฉ
แบบตอบรับและบทความวิจัย

ที่ ศธ 0563.06/ว213.58

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
172 ถนนอิสรภาพ เขตธนบุรี
กรุงเทพฯ 10600

15 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ตอบรับบทความเพื่อเผยแพร่

เรียน คุณคันธารัตน์ ธรรมธร

ตามที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้กำหนดจัดประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ 2558 “การวิจัยรับใช้ชุมชน สร้างสังคมฐานความรู้” ในวันที่ 24 กรกฎาคม 2558 นั้น และท่านได้ส่งบทความเรื่อง การเปรียบเทียบทักษะการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาสระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเควีส์กับการสอนปกติ เพื่อพิจารณาเข้าร่วมการประชุมวิชาการดังกล่าว

บัดนี้ทางสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้พิจารณารับบทความของท่านเพื่อเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ 2558 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้แก่คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ดร.พรศิริ กองนวล

(ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา)

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. 02-8900001, 02-8901801 ต่อ 2082

โทรสาร. 02-8902303

การเปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส
ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ
A Comparison of Student Skills to Beat the Drum Grade 5 Watpariwas School
a form of Teaching Practical Skills of Davies with Regular Teaching.

กันธารัตน์ ธรรมธร

Khantharat Thammatorn

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับส่งเสริมทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติและ 2) แบบทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการสอนปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส มีทักษะปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสสูงกว่าทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวโดยการสอนแบบปกติ

คำสำคัญ : ทักษะการตีกลองยาว รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

ABSTRACT

The purposes of this research were to compare the drumming skills of the 5 grade students using the teaching practice of Davies and regular teaching. The population of the study a student in grade 5 Watpariwas School year 2555 by a student in grade 30 5/1 and 5/2 grade

students 30 people. Tools were 1) Plan skills for the drummer of the 5 grade students using the teaching practice of Davies and regular teaching. 2) Test the student's skills to beat the drum grade 5 students Watpariwas School a form of teaching practical skills of Davies with regular teaching. The analysis of the average standard deviation and t-test.

The result of this research were the student grade 5 Watpariwas School had different performance skill of drum beat at .01 significance statistical, the scores of students taught by a teaching practice of Davies higher than operating skills by teaching traditional drum beat.

Keywords: Skills to Beat the Drum, Teaching Practical Skills of Davies Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอนการตีกลองยาว ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีไทยที่นิยมนำมาเล่นในงานเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ โดยชาวบ้านมักนำมาใช้ในขบวนแห่ต่างๆ เช่น แห่เทียนจำนำพรรษา แห่นาค แห่กฐิน และแห่ผ้าป่า ฯลฯ นับว่าเป็นศิลปะที่ควรอนุรักษ์ไว้ ในการสอนตีกลองยาวจะต้องประกอบไปด้วยทักษะย่อยจำนวนมากหลายขั้นตอนที่ต้องนำมาเชื่อมโยงให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาคือการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักเรียน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies Instruction Model) เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนกลองยาว ที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบสอนวิชาดนตรีไทย จากผลการสอนที่ผ่านมาพบว่า การจัดการเรียนการสอนการตีกลองยาวให้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ซึ่งนักเรียนยังขาดทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวที่ถูกต้อง จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สูงกว่าการสอนแบบปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสและการสอนแบบปกติ

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1.ขั้นสาธิตหรือการกระทำ 2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3.ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4.ขั้นเทคนิควิธีการ 5.ขั้นเชื่อมโยงทักษะ

รูปแบบการสอนแบบปกติ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.ขั้นนำ 2.ขั้นสอน 3.ขั้นสรุป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง รวม 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การตีกลองยาว โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส จำนวน 13 คาบ

2. แผนการจัดการเรียนรู้สาระศิลปะ เรื่อง การตีกลองยาว โดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 13 คาบ

3. แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแผนการทดลองแบบ Two Group Posttest Only Design

R	E	X ₁	O ₁
R	C	X ₂	O ₂

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

X₁ แทน การสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส

X₂ แทน การสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวด้วยการสอนแบบปกติ

O₁ แทน การประเมินกลุ่มทดลอง

O₂ แทน การประเมินกลุ่มควบคุม

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2
2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การสอนทักษะปฏิบัติการตามแนวคิดของเดวิส กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 50 นาที เป็นเวลา 13 สัปดาห์ และใช้แผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติตีกลองยาวแบบปกติ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2
3. เตรียมการสอนและทำการสอนกับกลุ่มควบคุมโดยการสอนแบบปกติที่มีเนื้อหาการตีกลองยาว กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เวลาสัปดาห์ละ 50 นาที เป็นเวลา 13 สัปดาห์
4. นำคะแนนที่ได้จากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติทักษะการตีกลองยาว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คะแนนทักษะปฏิบัติ โดยนำคะแนนของนักเรียนมาใช้สถิติดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สูตรการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคู่ทั้งหมด

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล

$\sum x$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที่

(Independent t-test) ในกรณีที่สองกลุ่มมีจำนวนเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t

\bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มควบคุม

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 แต่ละจังหวัดเพลงปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดปริวาส

จังหวัดเพลง	ทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว	คะแนนเฉลี่ยรวม	ความหมาย
1.กลองยาวฟ้อนรำ	กลุ่มทดลอง	13.96	ดี
	กลุ่มควบคุม	10.46	พอใช้
2.กลองยาวชาวทุ่ง	กลุ่มทดลอง	14.03	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.50	ดี
3.กลองยาวปลุกใจ	กลุ่มทดลอง	14.93	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.13	ดี
4.กลองยาวระทึกใจ	กลุ่มทดลอง	15.83	ดี
	กลุ่มควบคุม	11.16	ดี
5.กลองยาวเทิดเทิง	กลุ่มทดลอง	16.20	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.26	ดี
6.กลองยาวเร้าใจ	กลุ่มทดลอง	16.50	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.93	ดี
7.กลองยาวไพเราะวรรค์	กลุ่มทดลอง	16.56	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.93	ดี
8.กลองยาวฉลองชัย	กลุ่มทดลอง	16.90	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	12.03	ดี

จังหวัดเพลง	ทักษะปฏิบัติการตีกลองยาว	คะแนนเฉลี่ยรวม	ความหมาย
9.กลองยาวบ้านนา	กลุ่มทดลอง	17.36	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	12.56	ดี
10.กลองยาวกลองศึก	กลุ่มทดลอง	17.86	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	10.71	ดี
11.กลองยาวรีนเริง	กลุ่มทดลอง	17.83	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	13.00	ดี
12.กลองยาวชาวไทย	กลุ่มทดลอง	17.83	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	13.76	ดี
รวมเฉลี่ย	กลุ่มทดลอง	16.32	ดีเยี่ยม
	กลุ่มควบคุม	11.94	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ($\bar{X} = 16.32$) และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวด้วยการสอนแบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 11.94$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวแต่ละจังหวัดเพลง พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มทดลองมีทักษะปฏิบัติการตีกลองยาวระดับดีเยี่ยม เรียงตามลำดับเพลง ได้แก่ จังหวัดเพลงกลองยาวกลองศึก เพลงกลองยาวชาวไทย เพลงกลองยาวรีนเริง เพลงกลองยาวบ้านนา เพลงกลองยาวฉลองชัย เพลงกลองยาวไพเราะสวรรค์ เพลง กลองยาวเร้าใจ และเพลงกลองยาวเทิดเทิง ตามลำดับ การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส และการสอนแบบปกติ ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการตีกลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
30	240	195.83	1.89	143.27	2.93	7.961**

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01**

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการติกลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการเรียน ทักษะการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสสูงกว่าที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษา

ผลการประเมินทักษะปฏิบัติการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการติกลงยาวตามแนวคิดของเดวิสโดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนทักษะปฏิบัติการติกลงยาวด้วยการสอนแบบปกติ โดยรวมอยู่ในระดับดี

ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการติกลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

อภิปรายผล

ทักษะปฏิบัติการติกลงยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปริวาส พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทักษะปฏิบัติการติกลงยาวที่เรียนรู้โดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอนแนวคิดของเดวิสที่เน้นการสาธิตและแนะนำเทคนิควิธีให้นักเรียนได้สังเกตจุดสำคัญของการติกลงยาวแต่ละส่วน แล้วจึงให้นักเรียนลงมือปฏิบัติแต่ละส่วนย่อยๆ อย่างต่อเนื่องจนครบทุกขั้นตอนมากกว่าการสอนแบบปกติ ดังที่ ทิสนาแจมมณี (2551, น.246) อธิบายรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ไว้ว่า รูปแบบการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อย การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับสมคิด สร้อยน้ำ (2542, น.96) ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะว่า การที่นักเรียนจะเกิดทักษะในการกระทำสิ่งต่างๆ ได้ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะในตัวของนักเรียนเอง

ได้แก่ 1) นักเรียนจะเลียนแบบจากการที่ผู้สอนทำให้อุ 2) นักเรียนจะทดลองทำด้วยตนเอง ตามแบบที่ผู้สอนทำให้อุและให้นักเรียนเลียนแบบ 3) นักเรียนจะทดสอบหาความถูกต้องแม่นยำของการประกอบทักษะของตน ซึ่งผู้สอนอาจจะช่วยให้ความกระจ่าง หรือแสดงเทคนิควิธีประกอบทักษะอย่างช้าๆ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนให้ผู้เรียนทราบ 4) นักเรียนจะต้องฝึกทำทักษะด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่บ่อยๆ หรือเป็นประจำเพื่อให้เกิดความชำนาญเพิ่มขึ้น และ 5) นักเรียนจะฝึกทักษะจนมีความชำนาญมาก ถึงขั้นที่สามารถปฏิบัติได้เป็นอัตโนมัติโดยไม่ต้องคำนึงถึงขั้นตอนของทักษะที่จะต้องทำอีกต่อไป ขณะที่ สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.32) กล่าวว่า ขั้นตอนในการสอนทักษะปฏิบัติมีความสำคัญที่ทำให้คนเรามีงานอดิเรกและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ธรรมชาติของงานทุกประเภทต้องการทักษะทั้งสิ้นมีผลการวิจัยยืนยันว่า เด็กที่มีทักษะทางการใช้ร่างกายจะเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง ทั้งยังเป็นผู้ที่เรียนเนื้อหาวิชาได้ดีอีกด้วยขั้นตอนต่างๆ ของการเรียนทักษะมี 3 ขั้นคือ 1) ขั้นความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจว่าขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติทักษะนั้นกระทำอย่างไร 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ จนกระทั่งไม่มีความผิดพลาด 3) ขั้นเพิ่มพูนความชำนาญจนถึงขั้นทำได้โดยอัตโนมัติ เป็นขั้นที่ทำได้รวดเร็วถูกต้อง

สำหรับ พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.14-15) กล่าวว่า กระบวนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดทักษะในเรื่องที่จะสอนพิจารณาจากขั้นตอนต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ผู้สอนจะต้องแสดงการประกอบทักษะที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ก่อนเป็นอันดับแรก ขั้นที่ 2 ผู้สอนจะต้องแสดงขั้นตอนของการประกอบทักษะที่จะสอนนั้นให้ผู้เรียนมองเห็นเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ขั้นที่ 3 ผู้สอนแสดงสาธิตการประกอบทักษะที่จะสอนให้ผู้เรียนดูอย่างช้าๆ พร้อมทั้งอธิบายเทคนิควิธีตามลำดับขั้นตอนให้ฟังอีกครั้ง ขั้นที่ 4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามขั้นตอนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องหรือฝึกทักษะอยู่บ่อยๆ จนเกิดความชำนาญ และขั้นที่ 5 ผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงเกณฑ์และการประเมินผลด้านทักษะว่า มีอย่างไร เช่น นับได้เท่าไรจึงจะถือว่ามีทักษะตามเกณฑ์ หรือใช้เวลาเท่าใดทำสำเร็จจึงจะถือว่า มีทักษะ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งเกณฑ์นี้มักจะเกี่ยวข้องกับเวลาและปริมาณ หรือคุณภาพอยู่ด้วยเสมอ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ช่อนกลิ่น เรื่องยังมี (2552, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.05-85.18 ซึ่งอยู่ในระดับดี ต่อมา พิมพิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น.ก)

ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เชิงสถานกระด้าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็ง ตามแนวคิดของเดวิส ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ นักเรียนมีผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนร้อยละ 84.60 นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะท่ารำเชิงสถานกระด้างดีขึ้น โดยมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะเท่ากับ 91.67 อีกทั้ง ชนนท์วิไล ชงเชื้อ (2555, น.ง) ศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ นงนุช พรหมมาแท้ (2554, น.ก) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.25 และนักเรียนจำนวนร้อยละ 85 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ และยังได้คะแนนทักษะการปฏิบัติงานเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้

หากแต่การสอนทักษะปฏิบัติการติกลองยาวแบบปกติก็ยังมีผลให้ทักษะปฏิบัติการติกลองยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนวัดปริวาส โดยรวมอยู่ในระดับดี เพราะการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจะช่วยให้สะท้อนผลลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ไดน์ทอน (Deighton, 1971, p.72) ได้กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ (Motor Skill) เป็นการทำงานของมนุษย์ ซึ่งได้รวมเอาการเคลื่อนไหวทั้งหมดของร่างกายเข้าไว้ ไม่ว่าจะเป็นแขนขาหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของร่างกาย เช่น นิ้วมือด้วยกิจกรรมของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวมักจะเกี่ยวกับ รูปแบบที่เกิดขึ้นในสมอง และปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไป ดังที่ แกร์ริสัน (Garrison, 1972 อ้างถึงใน อารมณ์ ใจที่ยิ่ง, 2550, น.68) ได้กล่าวว่าลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะประกอบด้วย 1) ความแม่นยำและความรวดเร็วในการกระทำ และ 2) ความสอดคล้องผสมผสานกันอย่างเหมาะสมของกล้ามเนื้อต่างๆ ย่อมจะปรากฏในการกระทำที่มีทักษะการทำงานประสานกันของกล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปราณี เปล่งสูงเนิน (2554, น.ค) ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายรายวิชา การใช้โปรแกรม Microsoft Excel โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ในการจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ทำให้พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น มีการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม รู้จักเสียสละช่วยเหลือเพื่อน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้

ครูผู้สอนควรศึกษาหลักวิธีการขั้นตอนแนวคิดของเดวีส์ วิเคราะห์เนื้อหาสาระ สำนวณสภาพของผู้เรียน แล้วจึงจัดกลุ่มทักษะใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยๆ เพื่อสาธิตและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามที่ทักษะจนเกิดความชำนาญในแต่ละทักษะย่อย จากทักษะที่ง่ายไปยังทักษะที่ยากขึ้น แล้วจึงฝึกปฏิบัติรวมกันเป็นทักษะใหญ่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการสอนวิธีอื่นๆอย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน เน้นให้ความสำคัญกับนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตจริง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์ และอาจารย์วิศักดิ์ จงประดับเกียรติ ที่เมตตาสละเวลากรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ เพื่อนำมาเติมเต็มวิทยานิพนธ์นี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และช่วยเหลือแนะนำในขณะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความรู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย จนประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช

ตำราอนุราษฎร์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- จารุณี ลิ้มปานานนท์. (2539). **การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเองสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉันทนา เอี่ยมสกุล. (2545). **นาฏลีลาอาเซียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสาขาการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศนา แคมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช พรหมมาแจ้ง. (2554). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ เรื่อง การทำขนมปุยฝ้ายประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญธง วสุริย์. (2546). **การพัฒนาารูปแบบการสอนเพื่อถ่ายโยงทักษะปฏิบัติสำหรับอาชีพอุตสาหกรรม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรศษุบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2531). **ทฤษฎีและทางปฏิบัติ: ในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : เจเนอรัลบุ๊กส์ เซนเตอร์.
- ลำเรียง บุญเรืองรัตน์. (2549). **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- อรรพรรณ บรรจงศิลป์ และอาภรณ์ มนตรีศาสตร์. (2527). “หลักการสอนดนตรี นาฏศิลป์”. **เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มสร้างเสริมนิสัย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8 สาขาศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- De Cecco, J.P. (1968). **The Psychology of Learning and Instructions: Educational Psychology**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice – Hall.
- Deighton, L.C. (1971). **The Encyclopedia of Education**. Volume 6: The Macmillan Company & The Free Press.
- Devies, G. A. (1971). “Teaching for Creativity.” **Journal of Research and Development in Education**. 3(May 1971), 30-33.
- Gagne', R. M. (1979). **Principles of Instructional Design**. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Garrison R.C. & R. Morgan. (1972). **Educa6ion Psychology**. Ohio Charies: E.Merrill.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นางสาวคันธารัตน์ ธรรมธร
วัน เดือน ปี เกิด	9 มิถุนายน 2529
ภูมิลำเนา	อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	จบปริญญาตรี สาขาดนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปี พ.ศ.2551
สถานที่ทำงาน	ธุรกิจส่วนตัว อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา